

stumia rusus vis atgal ir jau perėjo miestą Cholma, kuris stovi ant geležinkelio tarp Liublino ir Kowelio, pre pat upės Bugo.

Londonas. Sulyg žinių iš Petrogrado, rusai sulaukė tolimesnį veržimąsi gen. von Buelowo armijos Kauno gubernijoje. Šita armija, kaip pasirodo, veržėsi ne tiek į Rygą, kiek skersai visą Kauno guberniją į Petrogradą-Varsavos geležinkelį. Ji jau perėjo Panevėžį ir buvo pasiekusi Subačius, bet čia rusai, sakoma, tolimesnį josėjimą sulaukė.

Rusai, jeigu jie nori sustoti ant antros atsigynimo linijos, kuri eina per Kauną, Alytų, Gardiną ir Brest-Litovsk, tai turi būtina sulaukyti gen. von Buelową Kauno gubernijoje, nes kitaip jie negalėtų minėtos linijos išlaikyti, kuomet vienas iš svarbiausių geležinkelių būtų perkirstas. Todėl galima tikėtis, kad Kauno gubernijoje netrukus galės būti pusėtinų mūšių, kuomet rusai pradės stumti vokiečius atgal.

Geneva, Sveicarijoje. Pranešama, kad Liublino paėmimas kainavo generolui Woysch 70,000 vyrų užmuštais, sužeistais ir nelaisvėn paimtais. Šešiuose verstuose į šiaurius nuo Liublino rusai kovoją su pasiuntimu ir kiekvieną pėdą žemės teutonai turi brangiai pirkti.

Von Mackensenas, padariusis su 7 korpusais 10 verstų pirmynėigos, nustojo 35,000 vyrų.

Rusai, kurie užatakavo vokiečius į pietus nuo Przasnyszo, užmušė 5,000 vokiečių, sužeidė 8,000 ir nelaisvėn paėmė 1,300 kareivių iš astuntojo vokiečių korpuso.

Petrogradas. Rugpjūčio 1 d. iškilmingai buvo atidaryta posėdžių dūmos. Dumos pirmininkas Rodzianko savo prkalbėje pasakė, kad juo didesnės nelaimės Rusiją sutinka, juo didesnis yra pasiryžimas pas žmones vesti karę tol, kol ji bus pasekmingai užbaigta.

"Tam reikalinga yra pilna vienybė tarp visų visuomenės klasių," sakė Rodzianko.

Buvusiems čia talkininkų atstovams padaryta triukšmingos ovacijos.

Naujas karės ministeris, gen. Polivanov, dūmai pranešė sekančiai:

"Šiuom laikų priešas koncentruoja (traukia kruvon) milžiniškas jėgas prieš Rusiją ir pasekmingai apsupa Varšavos karišką distriktą, kuris visuomet buvo silpnu tašku ant mūsų vakarinio fronto.

"Prie dabartinio išlygų mės, gal buti, atiduosim priešui dalį šito distrikto, pasitraukdami atgal ant pozicijų, kur mūsų armija galės prisirengti prie naujo ofensyvo (užpuolimo).

"Tas yra gerai, kas baigiasi gerai; 1812 metai tą paliudija. Mės šiandien gal atiduosime Varšavą, kaip anais metais atidavėm (Napoleonui) Maskvą, kad užtikrinti galutiną pergalę."

Rusijos premieras Goremykinas, caro vardu, šiame posėdyje vėl užtikrino, kad Lenkija gaus savo autonomiją.

Labai gerą įspūdį į dūmas atstovų padarė amnestija, kurią valdžia suteikė garsiam revoliucionieriui Vladimirui Burceviui, kuris pernai sugrįžo iš Paryžiaus, bet tapo tuojais suareštuotas.

Londonas. Lenkų laikraščiai, išėmanti Prusijų, praneša, buk kaizeris žadęs prie naujos nepri gulbinomos Lenkijos prijungti ne tik rusišką Lenkiją, bet taigi Galiciją ir dalį Poznaniaus su Danzigu, kaippo liuosu uostu. Lenkijos nepri gulbinumą jis žada apskelbti, ineidamas Varšavon.

Berlinas. Mintauja, svarbiausis miestas Kuršeje ir gulintis tik apie 37 verstus nuo Rygos, tapo vokiečių užimtas. Oficialis vokiečių pranešimas skamba se-

"Po mūsų kariuomenės užėmė Mintaują. Miestas, abejausimant, nėra sugadintas. Į rytus nuo Panevėžio mūsų išsivystė ir eina mūsų pasekmingai.

"Iš šiaurės rytuų nuo Suvalkų miesto mes sturmuojame augstumą No. 186, į pietus rytuų nuo Kaletninko. (Kaletninko bažnytkiemis yra Suvalkų pavieta, 12 verstų į šiaurės rytuų nuo Suvalkų, prie geležinkelio)."

Londonas. Vokiečiai turi pasisėkinti ant abiejų sparnų—Kuršėje ir pietinėje Lenkijoje, bet centras—t. y. Varšava—dalykų stovis iki šiol yra be permainos. Ivanogorodo tvirtovė, apie kurią pirmiausia vokiečiai buvo pranešę, kad jau ją esą apgule, nėra apgulta, bet vokiečių lankas apie ją pradeda eiti siauryn. Toliau į rytus nuo Ivanogorodo, tarp Vislos ir Bugo, rusai mušasi desperatiškai, idant sulaukys gen. von Mackenseno armija, kuri veržiasi į šiaurę, mėginanti atkirsti kelią tai rusų armijai, kuri yra dar ties Varšava.

Petrogradas. Rusų oficialiame pranešime rugpjūčio 3 d. apie dalykų stovį Lietuvoje šiaip kalbama:

"Nedėlioje nebuvo jokių svarbių permainų Mintaujos ir Bausko distriktuose. Į rytus nuo Panevėžio subotą vakarą mes spaudėme prieš priešininkų sargybas, paimdami 500 vokiečių nelaisvėn, sykū su 6 aficeriais; užgriebėm taipgi šešis kulkasvaidžius. Nedėlioje prisiartinio ir vokiečių svarbiosios jėgos ir mėgino užpuol. Prasiidėjusiame mūsų užpuolime daro tai viena, tai kita pusė."

Toliau pranešime pasakojama, kad prie Vislos ir Narevo rusai keliose vietose pasitraukė atgal.

Paryžius. Belgijos valdžia išleido antrą "Pilkąją Knygą", kur patalpinti įvairūs dokumentai, parodantys, kad vokiečių apskundimas, huk belgai darė sutartį su Anglija prieš Vokietiją, yra nepamatuotas.

Londonas. Čia atėjo keletas turkų laikraščių iš Jeruzalio. Idomiomis žiniomis turkų laikraščiai peni savo skaitytojus. Vienas laikraštis, pavyzdžiui, rašo, kad Anglijos karalius tapo sugriebtas per vokiečius, kurie atkėlė į Londoną Zeppelinu ir, išmetę milžinišką magnetą, įtraukė karalių į Zepeliną. Tą pačią savaitę, anot to turkų laikraščio, tas pats atsitiko ir su Rusijos caru bei Prancūzijos prezidentu. Dabar esą visi trys pas vokiečius nelaisvė.

Kitas turkų laikraštis pasakoja savo skaitytojams, kad vokiečiai esą bombarduoja Londoną kano-lėmis iš Antverpeno.

Londonas. Sulgys oficialio anglų pranešimo, anglų submarinai, pasinėję, įplaukė į Marmuro jūrą ir atplaukė net į Konstantinopolio uostą, kur jie pradėjo torpeduoti turkų laivus ir šaudyti į turkų arsenalus (sankrovą amunicijos ir ginklų).

Anglų submarinai taipgi operuoja ir prie Azatiško kranto Marmuro jūroje, kur tapo paskandinta keletas turkų garlaivių ir vienas kanolėmis laivas.

Korespondentas laikraščio Times praneša, kad anglų submarinas suardė tiltą, kuris jungia dvi Konstantinopolio dalis—Stambulą ir Galatą. Tiltas buvo perstatas per jį, vadinamą Aukšiniu Ragu.

Petrogradas. Oficiališkai pranešama, kad anglų submarinas nuskaudino didelį vokišką transportą Baltiko jūroje.

Amsterdamas. Laikraščio Tyd korespondentas praneša, kad laike paskutinių 10 dienų per Luxemburgą perėjo 140,000 vokiškų karių, traukiami į vakarinę karės teatrą.

Petrogradas. Rusai išleido oficialų pranešimą, iš kurio matyti, kad Panevėžio miestas, Kauno gubernijoje, tapo užimtas ir kad vokiečiai nuėjo toliau į rytus nuo Panevėžio išilgai geležinkelio linija. Ties Subačiu, kuris yra apie 25 verstai į rytus nuo Panevėžio, rusai vokiečius sulaukė ir čia atakliam mūsų padaryta vokiečiams didelių nuostolių.

Londonas. Anglijai jau atkarijta šešiolika didelių naujų dirbtuvių dirbtinai amunicijos, o

pasitartus su Prancūzijos valdžia, žadama atidaryti dar 10 naujų dirbtuvių. Apie tai pranešė parlamento atstovams naujasai amunicijos ir ginklų ministeris Lloyd-George.

Laikė paskutinių trijų mėnesių, sakė ministeris, jo departamentas pastatė prie dirbtinų ginklų ir amunicijos apie 40,000 ypatų, kurios išdirbinėja amuniciją karės reikalam. Apart šitų prityrusių darbininkų, jis dar priėmė apie 100,000 liuosnorių.

Petrogradas. Neseniai iš Sofijos buvo atėję neoficialės žinios, buk Bulgarija padarė sutartį su Turkija. Turkija atiduoda Bulgarijai šimtą žemių apie Adrianopolį, Bulgarija už tai sutinka perleisti per savo žemę ginklus ir amuniciją iš Austrijos ir Vokietijos į Turkiją.

Rusų laikraščiai vienu balsu pasmerkia tokį Bulgarijos pasiūlymą. Laikraštis Novoje Vremia net beveik grąšina Bulgarijai, sakydams, kad Rusija vargiai užmirs tokį Bulgarijos žingsnį, kuriuo ji prigelbsti turkams prie Dardanelių apgyrino.

IS AMERIKOS.

RAMINS MEXIKA.

Washington, D. C. Suvičnyty Valtstijų valdžia pasiryžo kviesti taltkon Pietinės ir Centralinės Amerikos valstybes, kad bendromis pastangomis padarius Meksikoje ramybę. Argentinos, Brazilijos, Čilės ambasadoriai, taipgi Bolivijos, Urugvajio ir Guatemalos ministrai tapo užkviesti bendron konferencijon šį ketvergą.

Suvičnyty Valtstijų prezidentas buvo davęs Meksikos įvairioms partijoms persarga, kad jos susitakintų, sakoma, bėgyje dviejų mėnesių. Du mėnesiai praėjo, bet jokios permainos nevyko. Todėl Amerika pasiryžo kokiū nors būdu užbaigti Meksikos anarchiją.

VOKIEČIŲ SEIMAS.

San Francisco, Cal. Čia atsi-buvo vokiečių Tautiško Susivienijimo Seimas. Seime daug labai kalbama apie tai, kaip kovoti su pilna blaivybe ir prohibicjonistų partija (Mat vokiečiai yra savininkais daugelio barvorų).

BECKER NUŽUDYTAS.

New York, N. Y. Charles Becker, buvusias New Yorko policijos leitenantas, tapo nužudytas elektriskoji kedėj Sing Sing kalėjime. Jis buvo apkaltintas užmušime Hermano Rosenthal.

UŽSAKYMAI KARABINŲ.

New York. Westinghouse Electric Co. nuo karę vedančių Europos tautų, taigi nuo taktininkų, nes vokiečiai nieko iš Amerikos pasigabenti negali, gavo užsakymą vėl padirbti milijoną karabinų. Už karabiną kompanija pirma imdavo po \$27.50.

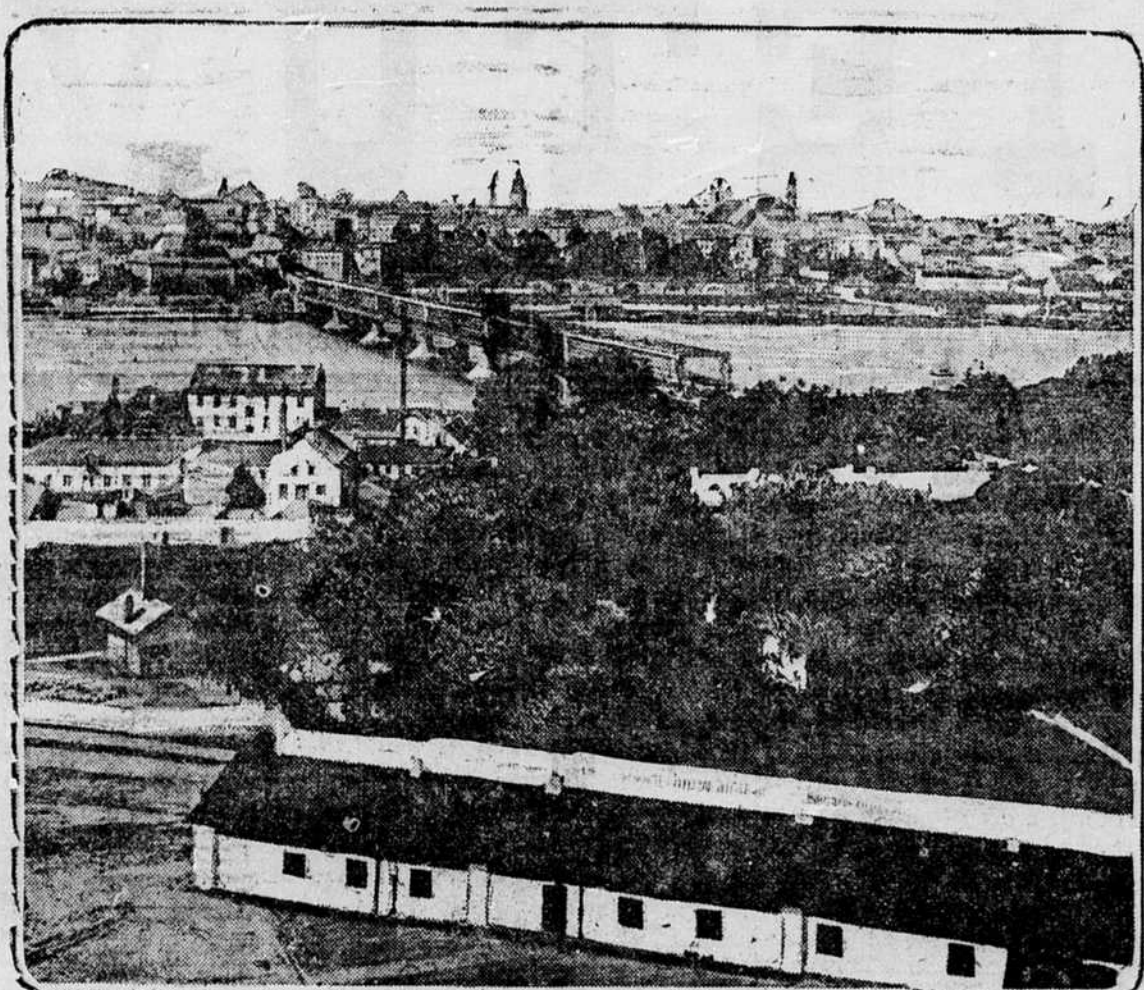
New York, N. Y. Čia paskelbta, kad Westinghouse Electric Company gavo kitą didelį užsakymą nuo vienos kariuonjančių viešpatijos. Sakoma, kad užsakymas išneša 800,000 karabinų.

AUDROS.

Spring Green, Wis. Richmond pavietij šiautė baisi audra, kuri išnaikino West Lima ir dalį Bloom City. Vienas žmogus prigrė. Užgimę potvniai daug nuostolių laukams pridirbo.

Rock Spring, Wyo. Debesių praplyšimai pagimdė šiose apelin-kėse potvnių daug nuostolių pridirbo. Vėjas išgriovė elektriską dirbtuvę, per tai sustojo ir karų bėgiojimas; užgeso ir žiburiai mieste.

Livingston, Mont. Nuo smarkių lietu užgimę šiose apelin-kėse potvnių daug nuostolių pridirbo. Vėjas išgriovė elektriską dirbtuvę, per tai sustojo ir karų bėgiojimas; užgeso ir žiburiai mieste.

BIRDSEYE VIEW OF WARSAW

VARŠAVA

Reginys Varšavos, kurią vokiečiai dabar stengiasi paimti. Paveiksle matyti seniausias per Vislę tiltas, jungiantis Varšavos miestą su Praga.

DARBAI VOKIŠKŲ PATRIOTŲ.

Dallas, Texas. Koksai nesugautas piktadarys, kaip manoma, vokiškas šovinistas, prisigriebęs į namus balnų fabrikanto W. T. Morre, po lova padėjo bombą, kuri explodavo ir sužeidė fabrikantą ir jo sūnų, o visas namų įtaisyimas tapo išnaikintas. Moore mat dirbo balnus talkininkų kariuomenės, už tai ir užsitraukė ant savęs vokiečių piktumą. Piktadario iki šiol nesugavo.

NELAIMĖ KASYKLOSE.

Herrin, Ill. Christophen anglij kasyklose atsitiko eksplozija, kuri užbėrė 275 darbininkams išsigelbėjimo kelią. 25 darbininkų, baisyai apdegintus, iš olos ištraukė, bet oloj turi but daugiau sužeistų ir apdegintų. Laikė eksplozijos oloj buvo 300 darbininkų.

NELAIMĖ DARBININKŲ.

Elizabeth, Pa. Pasiliosavo nuo virvės angliniai vagonai įbėgo į pulką darbininkų ir užmušė 8 darbininkus, o 12 sunkiai sužeidė.

IS VISUR.

|| Haiti sostinė, mieste Port au Prince, čia buviai mėgino pasipriešinti Amerikos kariškų laivų jureiviams. Susirėmime užmušta du jureiviai. Ten pasiūsta dar vienas Suvičnyty Valtstijų kariškų laivas.

|| Buvęs Prancūzijos karės ministeris, generolas Adolphe Mesmisi, tapo mušy Vosges kalnuose sunkiai sužeistas.

|| Į Anglijos fortus atkankančių neutrališkų kraštų laivų kapitonai ir jureiviai turi turėti pasipriešinti juri policijai pastrootis, jeigu pasilieka ilgiau, kaip 24 valandas.

|| Pasitraukė nuo vietos Japonijos grafo Okuma ministerija. Ciesorius ministerijos rezignaciją priėmė.

|| Atkarę Sveicarijon į miestą Zurich amerikoni atgabeno žinią, jog augstesnių mokyklų studentai Berline prieš Suvičnyty Valtstijų valdžią surengė neprieilankias Amerikai demonstracijas. Ginti ambasada reikėjo šaukti policiją.

|| I du mėnesių į Vladivostoką, Siberijoj, iš Amerikos turėjo dirbtuvės atgabenti 20,000 geležinkelio vagonų ir lokomotyvų, kad būtų galima iš čia gabenti amuniciją ir ginklus. Čia yra daugybė iš Amerikos ir Japonijos atgabentų kanolių, karabinų ir

amunicijos; čia yra šimtai šarvuotų automobilių ir tokių jau geležinkelio vagonų. Čia sugabenta daug dinamito, švino ir vario, taipgi medvilnės ir maisto. Kanolių ir karabinai sugabenta iš Japonijos. Apkaustyti automobiliai ir vagonai atgabenti iš Suvičnyty Valtstijų; iš ten per Panamos kanalą atgabenta ir daug medvilnės.

|| Mazojų Azijoj turkai vis skerdžia krikščionis; daro tai prie vokiečių aficerų, organizuojančių turkų kariuomenę, ir tie pataikaudamį turkams, visai nemėgina kokiū nors būdu skerdynių stabdyti. Nusibodus skerdit, išveja pulkais krikščionis iš jų apsigyvenimo vietų. Ir Palestinoj prasidėjo krikščionių persekiojimas. Palestina daugume yra krikščionių apgyventi; gyvena ten krikščionis syrijonai.

|| Visos protestoniškos bažnyčios nutarė visoj Vokietijoj paskirti vieną dieną pamaldoms ir rinkliavoms. Surinkti tą dieną bažnyčiose pinigai bus apverstai sušelpimui likusių našių ir našlaičių. Popiežius parašė Frierio katalikiškam vyskupui, jog jis, kol traukiasi karė, atsisako priimti taip vadinamus Sv. Petro skatikus, einančius palaikymui popiežiaus sosto.

|| Amerikonas Dr. Ward, sugrįžęs iš Rusijos, užtikrina, jog Petrograde yra keli šimtai japoniškų aficerų. Rusijos pasamdyti. Gal tie buvę rusų priešai pasirodys gabesni už rusiškų aficerius. Daugelis jų aficerių dalyvavo prie veržimo Port Arthuro.

|| Vokietijoj suareštavo raštinišką amerikonišką konsuliato Berline, amerikoną Charles Wilsoną. Jį kaltina, kad jis išdavinėjo pasportus neamerikonams, ypač anglams, ir tokiu būdu lengvinavo anglams pabėgimą iš Vokietijos. Wilson, pajutęs kad jį daboja, iš Berlio pabėgo ir stengėsi Danijon prisigriebti, bet vokiečių policija prie rubežiaus jį suėmė. Už tokį prasižengimą yra mirties bausmė. Jisai tačiau buvo paskui paleistas.

|| Haiti republikos sostinė, mieste Port au Prince ir francuza, pagelbon amerikoniškiems jureiviams, išsodino savo jureivius nuo kariškų laive Descartes. Francuzy pagelbą Suvičnyty Valtstijų laivyno ministerija priėmė.

|| Talkininkai iki šiol turi užėmę mažą Vokietijos plotą, ir mažą Galicijos žemės plotelį ir nedidelį Turkijos plotą prie Eufrato, Azijos pakrantės ir ant Gallipoli pusiasalio. Vokiečiai gi vakaruose turi užėmę 53,000 kv. kilometrų. Prancūzijos ir Belgijos, o rytuose 150,000 kv.

kilometrų Lietuvos ir Lenkijos. Rytuose vokiečiai ir austrai valdo gubernijas: Kuršės, Kauno, Suvalkų, Lomžos, Plocko, Kaliso, Petrokavo, Radomo ir Kielce, taipgi didesnę dalį gubernijų Varšavos, Liublino ir Cholmo.

IS LIETUVOS.

VILNIUS.

A. a. kunigas Juozapas Ambraziejus mirė Vilniuje 14 birželio, o palaidotas birželio 17 d. Rusų kapinėse. Tai buvo vienas uoliausių lietuvių kėjų sulenkėjusiame Vilniuje, didis tautos darbininkas, kurio atmintis niekuomet neišnyks lietuvių atgijimo istorijoje.

A. a. kun. Juozapas Ambraziejus mirė, turėdamas 60 metų amžiaus.

Laidotuvės buvo labai iškilmingos. Ant kapo kalbėjo kun. Bie-liauskas, L. Gira, Aleksiukas ir kun. K. Stašauskas, artimas našininko draugas.

Aleksiukas kalbėjo gūdskiai:

—Niekį paklon Tabie—žemai nusilenkiu prieš tave,—skardžiai prabilo gudy veikėjas,—pažymėjo kun. Juozapo darbus savo tautai, jo prielankumą gudy atgijimui ir pabaigė kalbą dar kartą žemai nusilenkdamas kovotojų už brolisliks lietuvių tautos teises.

Suvalkų piliiečių komitetas šiuo tarpu globoja 2907 lenkus, 767 rusus, 451 lietuvių, 32 vokiečius ir 109 žydus.

Vieno žmogaus išlaikymas atsieina 18 kap. per dieną.

Jėze įsteigta pabėgėliams arbatinė ir maisto sandėlis. Čia pasamdyta taipgi butai pabėgėlių prieglaudos.

Lietuvių Draugijos nukentėjusiems dėl karės šelpiti nutarta įsteigti pabėgėliams mokiniams pašymo kursai. Kursų vedėjų išrinkta dailininkas p. Varnas. Taipgi nutarta pasamdyti Zvėryno arba Lukiškių rajone dar vieną bendrabutį.

Atidengta dar viena pabėgėlių vaikams mokykla Zvėryne. Mokytoja pakviesta p-lė Jadvyga Petruskytė.

Draugijos įstaigų ir bendrabučių priežiūrai pakviestas p. Pr. Penkaitis.

Moksleivių bendrabučių globėjų laikinai sutiko buti p. Balčikonis. Maitinimo vietoms įvairiuose Kauno gub. miesteliuose įsteigti Komitetas paskyrė 15 tukst. rublių.

Įsteigta dar viena vaikų prieglauda. Vėdėja pakviesta mokytoja p-lė Cilijia Bindokytė.

Kurpių ir stalių dirbtuvių veikimas nutarta praplėsti. Tuo dalyku užsiimti pavesa Darbo Biurui.

Paskirta pašalpa skyriams: Leipalingio—2000 rub., Studzieničos—500 rb., Panevėžio—2000 r., 350r., Birštono skyriui dviem ar-

batinėm—Birštone ir Nemanu-nuose įsteigti—1500 r., Lygūnų—1000 r.

Už prielankumą Lietuvių Draugijai ir prigelbėjimą jai sparčiai plėtotis Komitetas išrinko garbės nariu Vilniaus gubernatorių p. Veriovkį.

Vilniaus pravoslavų archiepis-kopas Tichonas paaukojo 100 rub. ir atsiuntė laiską, kuriame ramina nukentėjusius ir linki Dievo palaimos visiems, kurie veikia komitete varguolių gelbėjimui. Draugija išrinko archiepis-kopą Tichoną garbės nariu.

Komitetas prašo, kad Šiaulių, Telsių ir Panevėžio mokiniai praneštų savo adresus ir pasisakytų, gal kurie reikalingi pašelpas.

Komitetas persikėlė jau kitan butan: Didžioji gatvė No. 30, b. 2, palikdamas senąjį butą Vilniaus skyriui.

Dotnavos agronomų mokykloje mokslas prasidės rugsėjo 1 d. Baigę šią mokyklą gauna vietas su 150 rub. mėnesinės algos. Lietuvių šioje mokykloje yra 21, o viso mokinių 160.

Praeitą žiemą užpludus vokiečiams Suvalkiją, Guronų sodžiu, Klapčiamiesčio valšeja, Seinų apskrįčio, atsislapstė keturi rusų aficerai ir vienas paprastas kareivis. Žmonės juos čia kelias dienas slapstė, maitino ir įieškojo kelių, kad galima būtų perversi anon pusėn Nemuno. Pagalios drąsuoliams pasisekė laimingai perversi visi keturi aficerai ir kareivis per vokiečių liniją anon pusėn Nemuno.

Pasitraukus vokiečiams iš šių vietų, gegužio 19—20 d. Guronų sodžiuje atsilankė minėtieji aficerai, nufotografavo to sodžiaus lietuvių gyventojus, tas duobes, kuriose slapstėsi, ir apdovanojo kareivius pinigais, o A. Saltoną ir Kalėdžiuką Sv. Jurgio kryžiais 4-tojo laipsnio.

Lietuviai valstietis Antanas Šauris iš Skriaudžių, Suvalkų gub., pastebėjęs du vokiečių žvalgus, užšovė juos kareivisku šautuvu, o jų šautuvus ir kit-ką atgabeno rusams.

Karės vyresnybė šauriui rūpiasi dovanų.

Lietuvių Draugijos nukentėjusiems dėl karės gyventojams agromonijoj ir teisių pagelbai teikti valdyba išleido į Lietuvos visuomenę atsišaukima, kuriuo raginama lietuviai dėtis į visokias draugijas, kuriomis padėsianti naujai susitvėrusi draugija. Tegul bendra nelaimė suglaudžia mus į sutartinas eiles ir išmoksina mus bendrai pastatyti tai, kas išgyrta,—karštai ragina atsišaukimas.

Dabar dėl karės aplinkybių dauguma Lietuvos miestų ir miestelių ilko be krautuvnių, o žmonės be prekių. Pasistengkime sau patį pasigelbėti. Visur dekinėsi ir vartotojų draugijas ir taisykinės savo sankrovą. Įsikursioji Vilniuje gegužio 21 d. lietuvių agromonijos ir teisininkų draugija rems kiekvieną tokią pastangą: padės gauti leidimą bendrovei įkurti, pateiks prityrusių žmonių krautuvei vesti, stengsis lengvinti pretnių statymą, siuntinės instrukto-rių sankrovoms sutvarkyti ar joms nustatyti ir t.t.

Jau dabar daugelyje vietų ukiniškai nebeteko sėkly, vėliau gal bus netekę arklų, gyvulių, ukio padargų, didesnių prietaisų savo laukams ir savo ukiai sutvarkyti. Ir todėl visur spieskimės į ukio ratelius ir per juos viską pirkinės. Draugija lengvis tokių ratelių veikimą, stengdamasi jiems dvanai ar už pigesnę kainą parupinti gerų sėklų, veislinių gyvulių ir arklų, ukio padargų, pasiūsti agromonijų—ukio žinovų, kurie apvažiuodami Lietuvą, teiks reikalingiems savo patarimų ir nurodymų, kaip ukis sutvarkyti ir kaip suardyti jį laukui ištaisyti.

Svarbu yra ne tik išvieno parduoti savo darbo vaisius. Bent kiek gyvenimui susitvarkius, kils mūsų krašte pieno ukis, atsisar pardavimas javų, gyvulių, vaisių. Nereikia laukti pirklio į namus ateinan, bet pačiam jis surasti be perkupčių ir įvairių tarpininkų pagelbos. Ir todėl telkimės į piemininkų užsiimti pavesa Darbo Biurui.

Paskirta pašalpa skyriams: Leipalingio—2000 rub., Studzieničos—500 rb., Panevėžio—2000 r., 350r., Birštono skyriui dviem ar-

kas ir kur geriausia parduoti, o nuose įsteigti—1500 r., Lygūnų—1000 r.

Reikės statyti triobas. Reikia tikėtis, kad vyriausybė, kur galėdama, duos padėgėliams miško, bet daug bus vietų, kur arti miško nebeliks. Gal reikės imtis naujų statymo būdų iš cemento, kalkių, smėlio ir molio; bus reikalinga tiek pačios medžiagos, tiek prityrusių žmonių. Geriausias būdas tikslingai ir pigiai sau triobas pasistatyti—tai į bendroves susidėjus išvieno pirkti ir gaminti medžiagą, išvieno statytojus kviestis.

Draugija pasistengs iširti, kokios triobos sveikatos ir dailės žvilgsniu mūsų kraštui būtų tinkamos ir pigiausios, sutaisyti pavyzdinių triobų planus, parengti žmonių, kurie praktiškai mokėtų statymo darbą atlikti ir patarti, kaip reikalingą statymui medžiagą pasigaminti.

Todėl Draugija, kviesdama, kur tik galima, kurti įvairias skolinamas-taupomasias bendroves, žada parupinti joms įstatymus ir jų patvirtinimą, gauti pradžiai valdžios pašelpas ar paskolos ir statyti konstruktorių—žinovų visai tvarkai užvesti ir užlaikyti.

Darbininkams nuo bado apsaugoti Draugija, be greitos maisto pašelpas, pasistengs įkurti darbo biurą, su kurio pagalba rupinsis surasti bedarbiams darbą, o darbininko reikalingiems darbo žmogi.

Pagalios Draugija rinks žinių apie nukentėjusius dėl karės vietas, žmones ir įstaigas, stengsis gauti iš vyriausybės ir visuomenės pinigų, kad jų reikalingus sušelpus, teiks, kiek galėdama, savo patari-mų teisių ir kitokiuose dalykuose, kurie su kare risami ir, darydama tai, rupinsis lygiai kiekvienam Lietuvos piliiečiui padėti be skirtumo tikybos ir tautos.

Draugijos įstatymai plėčiami ant Suvalkų, Kauno, Vilniaus ir Gardinpo gub. Kviečiama visi, kam tik rupi mūsų krašto gerovė: lenkai, žydai, gudai, katalikai ar pravoslavai. Ypač kreipiamasi prie sodiečių.

Ivažiuoti Vilniun ligi birželio 20 d. dar buvo galima, bet nuo tos dienos jau reikės turėti tam tikrų vyriausybės leidimas. Be reikiamų palidumų norintiems važiuoti Vilniun nei bilietai stotyje nėra parduodami.

Vilniuje anot laikraščių, nuo 1912 m. sumazėjo namų savininkų: rusų 21, lenkų—31, padidėjo: žydų savininkų—56, lietuvių—5.

Naktį iš birželio 5 į 6 d. kailkuriose Suvalkų gub. vietose šaltis siekė 5 laipsnių. Suprantama, kad jisai padarė labai daug nuostolių.

Petrogradas. Petrogrado augstasios mokyklos pabaigė šie lietuviai:

Technologijos institutą (mechanikos skyrių) Julijonas Graurogkas. Kelių institutą—Steponas Aukštikalnis. Universitetą: Pranas Penkaitis (juristas), Vaclovas Marma (matemat.), Krikščionas (matemat.). Karės mokyklą pabaigė stud. Jonunas ir praporsčiu išvažiavo į Irkutską. Stud. Vyniauskas, šaukiamas kariuomenėn, stoja artilerijos mokyklon. Iš pašauktųjų į karę anksčiau stud. Sruga gydomas Petrogrado ligoninėje, Jurgis Byla su persautais plaučiais guli Čerkasų ligoninėje. Taip-pat tebegydomas neseniai baigsis Jonas Duda.

Gruzdžiai, Šiaulių apskr. Sudeginta apie 20 namų. Labai neramum. Netvarka didžiausia. Nukentėjusiais dėl karės niekas nesirupina. Vienintėlis inteligentas kun. kleb. Gaudėsys, matyti, nieku nesirupina. Kaip sužinojau iš urėdninko, pabėgėlių pilni aplinkiniai miškai. Birželio 10 d. įsteigta čionai maitinimo punktas, Maskvos Prekininkų Drjos organizuotas. Rupinsis jisai karieiviams.

Pumpėnų miestas, Panev. ap. Gegužio 11 dieną kilo gaisras. Sudegė apie 100 namų. Pačią, vartotojų draugijos krautuve pasisekė išgelbėti. Gegužio mėn. kilo gaisras ir Gruzdžių mieste. Sudegė Šakinos gatvė. Kamajų miestelis sudegė beveik visas. Reikėtų žmonėms atsargiesiems būti, tai ir gaisrų mažiau būtų. Juk pas mus beveik visados gaisro kaltininkas buna

tai pypkininkas, tai ukininko nerangumas, nes kaminių nevala.

Traskunai, Ukmergės. Čia planas kažkokio pilvo liga. Daktaro nėra.

Anykščiai, Ukmergės. Dabar pilnas miestelis žydų, išvartųjų iš Panevėžio. Sako, jų čia esama apie 4 tūkst. Petrapičio žydų komitetas atsiuntė daktarą.

Fasvalys. Iškrausčius žydus iš Fasvalio, daugybė namų liko be priežiūros—na, keli vagys tuojau tuomi ir pasinaudojo. Jie išlaužė vieną namą ir ėmė ten ruošti. Bet ant jų nelaimės juos patenijo. Atėjusi policija juos sugaudė. Vienas iš plėšikų, matydamas jog nepabėgs, nusizūdė. Likusieji girtis nuvaryti į Biržus.

Klausučiai, Biržų valsč. Daugelyje vietų jaunimas jau nubudo iš savo miego, ėmė žiūrėti, susispietė į įvairias draugijas, nustojo girtuokliauti, bet to negalima pasakyti apie Biržų apylinkės jaunimą. Jis visi dar ramiai miega ir girtuokliauja. Dabar, kuomet nebėr degtinės, jos vietą užėmė naminis alus. Ypač ant didesnių švenčių stengiamasi pasidirbti to "skystimėlio." Taigi beveik niekad ir nepraeina šventės, kad kam nors nebut pramustas pakaušis ar apdaužyta nosis. Per Kalėdas viename kaime susipešė jaunuoliai vieną suvis užmušė. Per Sekmīnėsę gi susipešė Klausūčių jaunimas.

Gegužinas, Vilniaus gub. Šioje apylinkėje yra išsiplatinęs paprotys gydytis kai kurių ligų trukčių šaknimis. Taigi viena sirginti moterė iš Jačūnų kaimo irgi sumanė tomis šaknimis pasigydyti. Vieną gražų rytą įėjusi įsikišė sau į vaistų ir pradėjo valgyti. Čia pat buvo ir jos vyras. Nors jis ir sveikas buvo, bet kad būtų dar sveikesnis, tai įėjusi vyrą pasikvietė valgyti, paskui ir vaiką. Jie tuoj pajuto negerumą. Vyras su žmona čia pat ir numirė. Vaikas liko gyvas, mažiau valgė, bet apsirgė.

Mazeikiai, Šiaulių apskr. Gegužio 9 d. atvykau Mazeikiuosna. Prieidamas prie miestelio, išgirdau kažkokį dejavimą, rekviamą. Kruptelėjau, manydamas, kad kas nors blogo atsitiko ir paabejojau, eiti ar ne miestelin. Galų gale nutariu eiti. Įėjau... Gatvėse vaikščioja milicija su baltais raiščiais ant rankovių. Langai kai kuriose vietose išmušti. Prie namų matosi duobės. Turbut, jona gyventojai manė slėptis nuo granatų. Įėjęs miestelio vidurin netustebau—o gi tą riksmą kėlė žydai, kurie krovėsi vežimuosna kų galėjo. Bet mantos jie su savimi beveik nieko negalėjo pasiimti, nes jims liepta išsitraukti per tris valandas.

Sutinku pažįstamą. Klausiu, kaip gyvenasi. Dejuoja, kad sunku buvo gyventi, kuomet pasitraukė musy kariuomenė ir nebeliko policijos. Buvo apipėšimų. Stambieji pinigų nieks nebemainė. Kad pagelbėjus tame, vietinis klebonas išleido smulkius popierinius pinigus. Baisiausia gi buvo ta tyla—nei rusų kariuomenės nėra, ir vokiečių nesimato. Taip žmonės išgyveno beveik visą savaitę. Galų gale pasirodė vokiečiai. Žmonės labai nusigandė. Vien tik ir buvo kalbų, ką vokiečių kareiviai žmonėms darys—ar muš, ar degins ir t.t. Bet kariuomenė per Ventą nėjo. Tik kartais pereinavo žvalgai. Jie niekam nieko nedarė, jei nekaityti tai, kad sudėgino Mazeikių ir Žulpos malūnus. Už kelių dienų atėjo rusai. Prasidėjo šaudymas. Ant rytojaus gi šaudėsi ir iš armotų. Kaip tik pasigirdo šūviai, žmonės supuolė duobėms. Bet šaudimas neilgai testė. Už lokios valandos visai nustojo. Vokiečiai, matoma, taikė į vanden-traukį ir stotį. Bet nieko nepadarė, nes šoviniai ar perlėkdavo ar netalėkdavo. Po to bomba žlavo mokių vietą jau nebesimato, nes jie toliau nuo Ventos atsitraukė. Po kelių dienų musiečiai padirbo per Ventą tiltus ir kazokai su dragunais nuėjo pirmyn. Iki gegužės 13 d. viskas buvo ramu. 14 gi apie 5 valandą miestelyje iškilo debesys dūmų. Tai užsiedė Grosos namai. Akimirksnyje jie su-pleškėjo. Sudegė ir Mazeikių salė, kurioje buvo rengiami lietuvių va-

karai. Ugnis bematant išsiplėtė po visą miestelį ir išdegė visi geriausi namai ir krautuvės. Prie rinkos tepaliko lietuvių širvinskio ir Blumenthalio namai. Taip kad visiso sudegė daugiau, negu 40 namų. Nuo gaisro daugiausiai nukentėjo žydai.

Per visą tą mažėikiškiams sunkų laiką juos ramino ir drąsino klebonas kun. Vasiliauskas. Išliko jis bus ilgai mūsų žmonių minimas. Pirmiausiai jis savo pavyzdžiu visus nuramino, kad nebėgtų ir ragino imtis darbo. Žmonės, matydami, kad klebonas pasilikta vietoje, ėmėsi sodinti bulbes daržuose, ežes burokams rengti ir t.t. Jis sutaisė miliciją. Kuomet nieks nebemainė pinigų, jis išleido smulkius popierinius pinigus. "L. Dr. nukentėjusiems dėl karės šelpiti" skyrtaus lėšomis valgindino apie 30 žmonių.

Bado nesimatė. Paskutiniu laikui buvo uždario, nes už apkasų kasimą mokėjo po 1 rublį į dieną. Darbas lengvas.

— "Rygos Garsas" rašo, kad apie Mazeikius dega miškai. Spėjama, kad miškai užsilegė nuo šovinių, o vėjas paskui gaisrą išplatino po visą apylinkę.

Gruzdžiai, Šiaulių apskr. Vokiečiams išsinešinus, man teko būti Gruzdžiuose. Pėdsakų jokių nesimatė, matyti ir nesimūšė.

Iš gyventojų aprankiojo avizus, sieną, kiaušinius ir kitus valgomus daiktus. Iš krautuvų išnešė taip-pat valgomuosius daiktus. Šiaip nelabai kas tenkentojo, kitur vokiečių ir bute nebuvo. Pažymėta, kad vokiečiai labai mėgo dalinti "dovanas," kas buvo apskurtenis ir mokių apsieiti, tam už alaus užboną ar vištą, kiaušinių dėstą—"dovanojo" arklį ar ką kitą. Tarp vokiečių, pasakoją, buvė ir lietuvių—lietuvininkų (taip jie save mėgsta vadinti). Jie labai mandagus ir nudžiūdavo, jeigu pasitaikydavo proga ilgiau pakalbėti su broliais. Tuose namuose, kur įžengdavo lietuvininkas, niekas neatsitikdavo, tik "dovano" budavo. Kaime S. buvo atsilankę du lietuvininku žvalgai; jie taip susibūlėliavo, kad net ir fotografijomis apsimainė. Gailėjosi, kad neturi su savim aparato drauge nusitrukti. Jie visi trokštą Lietuvos suvienijimo.

Šiauliai. Vokiečiai geg. 31 d. šaudė į Šiaulius. Šį kartą jie šaudė diržiosiomis armotomis. Kelios bombos krito šventoriūn.

Keli žmonės, kurie meldėsi šventoriuje, sužeisti. Naujoji cerkvė sudeginta. Dėl vokiečių bombų kilo gaisras. Degė viena diena ir naktį.

— Pabėgėliai pasakoją, kad gegužio 26 d. vokiečiai šaudė duobius ties Rekijsvo ežeru bombomis, kurios turėjo savyj nuodingų dūmų.

Pašvintinis, Šiaulių apskr. Teko ir čia vokiečių matyti. Netoli miestelio prie Tubing kaimo buvo susirėmimas. Liko čia nušauti vokiečių aficieras ir 2 kareiviai. Vokiečiai ėmė avizų, kumpių, kiaušinių, duonos, sviesto ir kitų valgomųjų daiktų. Beveik niekam nemokėjo, nei kvitų davė, o jei ir davė, tai jos neturi jokios vertės. Vienas ukininkas beturįs tokią kvitą: "Vokiečių viskas, o rusai už viską užmokės." Nors čia vokiečiai ir trumpai buvo, vienok jau buvo įsitaisę d.ugybė telefonų. Atsitraukę vokiečiai labai staiga. Traukdamiesi išsivare su savim daugybę vežimų. Kai kurie vežėjai dar ir dabar nesugrįžo. Pačiame miestelyje labiausia nukentėjo vartotojų krautuvės.

Telaičiai, Mariampolės apskr. Birželio mėn. pradžioje Telaičių kaiman, Garlevo par. atbėgo paklydęs 12 metų vaikas Antanas Aukšoraits, Pilviskių ar Griškabūdių parapijos. Musiams prasidėjus, vaikas bėgo draug su savo tėvais, bet kelyje nuo jų atsiskyrė.

Ukmergės vyrų gimnaziją baigė Balys Kemėsis.

Arensburgo Aleksiejaus gimnaziją baigė Vincas Augulis.

Naujamiestis. Gegužio 29, 30 ir 31 d. kaip visur, taip ir čion buvo renkamos aukos nukentėjusiems dėl karės šelpiti. Susitaisė tam tikras komitetas, kuris ir prižiūrėjo aukų rinkimą. Rinkliava

FIRING BRITISH GUN AT DARDANELLES

PRIE DARDANELIŲ.

Sunkioji anglų kanuolė pila ugnį į turkų pozicijas ant Galipoli pusiasalio prie Dardanelių. Du vyrų laiko priruoštas kanuolei kulkas.

buvo pusėtina; dauguma aukavo nemurmėdami,—tik nekurie išmetinėjo ir aukavo nenoromis.

Nemunėlio Radviliškis, Panevėžio apskr. Birželio 5 d. Latvelių sodžiuje iškrito tiek sniego, kad galima buvo rogenis važinėti.

Panevėžys. Birželio 7 d. kilo gaisras. Sudegė apie 40 namų.

Zarasai. Iki šiol Zarasų bažnyčioje pamaldos buvo vien tik lenkų kalba. Neseniai Zemačių vyskupas įsakė įvesti lietuviams šias pamaldas: 1) sekmdieniais ir šventadieniais po sumos pamokslas, 2) giedojimai nuo 6 iki 7 val. ryto ir po sumos iki mišparų tose šventėse, kada nevaikščiojama stajios lenkiškai, 3) įvedama vaikų gegužinės pamaldos ir ražančius spalio mėn. tarp 6 ir 7 ryto, gavėnijos rekolekcijos, vaikų mokymas katekizmo prieš pirmąją komuniją.

Žuvininkai, Šiaulių apskr. Vokiečiai, atsigrudę į šį kaimą, išvarė visus gyvulius: arklius, galvijus, išplovė kiaules. Naminiai paukščiai tie liko, kurių nepastebėjo. Mėsa, avizas, miežius taip-pat išgabeno, tą patį darė vokiečiai ir kituose kaimuose. Jaunų vyrų čia nepasėjo surinkti. Būliuose, sako, surinkę. Gudelių kaime užtikio viena mokinė IV kl., tai tą pačią su savim, bet jam pavyko ištrukti.

Seda, rėlių apskr. Sedo vokiečiai užgnė bažnyčioje laikyti pamaldas, skambinti varpais; kunigams užginta važiuoti prie ligonių. Miestelio nei nepažino: langai išmušti, tvoros išgrautos, netvarka didžiausia. Labiau nukentėjo didesni miesteliai, nes juose vokiečiai dažniau sustodavo.

— IS Lietuvos Laikraščiu. —

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS SO. OMAHA, NEBR.

Knygynas. Beveik jau metai laiko, kaip pas mus susitvėrė Teatralskės Radelis, kuris, turėdamas nemažai gabijį ir turinčių norą visuomeniskai veikti narių, per tą trumpą savo gyvavimo laiką daug yra pasidarbavęs dailės ir apšvietos srityse. Sutaupęs šiek-tiek pinigų, Radelis nutarė įsteigti labai reikalingą pas mus viešą lietuvišką knygyną, kuriame, turintiems norą pasiskaityti galima būtų gauti įvairaus turinio knygų. Budamas tačiau neturtingu, Radelis kreipėsi į visas vietines lietuvių draugystes, kviesdamas paremti tą praklinų apšvietos platinimo darbą.

Iki šiam laikui, kaip girdėti, dar nei nuo vienos draugystės negauta jokio atsakymo, bet privatiškai žinomas bent dviejų vietinių draugijų atsinešimas į rateliečių sumanyją. SLA. 87-ta kuopa, pavyzdžiui, išsijaujo tarpe vietos lietuvių organizacija ir greitai atsiliepianti į visus praklinus ir vertę turinčius darbus, rateliečių darbai iš-

reikė didelį prielankumą. Norėjo paaugauti iš kasos, bet kasoje pasirodė maža esama. Tat kuopa nutarė surengti kokią nors pramogą, visą likusįjį mėną skirdama knygyno padidinimui. Už tai SLA. 87-ta kuopa užsitarnauja garbės ir širdingos rateliečių padėkos.

Dabar pažiūrėkime, kaip atsineš link to paties dalyko Savitarpinės Pasėlos Skyrius, gyvuojantis po augsčiaus minėtos kuopos čarteriu. Kuomet, raštininkui perskaicius Teatralskės Radelio laišką, pirminkas paprašė narių išreikšti savo nuomonės link tojo atsišaukimo, tai pp. A. Poškus, J. Lukasevičius ir A. Akromas nurodė, kad butinai reikia nors kiek galint prisidėti prie tokio svarbaus apšvietos platinimo darbo. Bet tuojau atsirado "kitokių nuomonių." Vienas atsistojes duoda įnešimą, kad tą atsišaukimą suvisu atmetusi be "jokių ten apsvastytųjų." Antras vėl sako: "Mės ir be jų knygų mokame skaityti." Labai linksma, kad mokate; bet reikia atminti tai, kad nemokantiems skaityti knygos nei nėra reikalingos. Pastebėta, kad jų pačių konstitucijoje ant pirmo puslapio yra pasakyta, kad reikia remti kiekvieną apšvietą platinantį darbą.

Žinoma, negalima sakyti, kad minėtoje draugijoje visi nariai tokie. Yra ir labai gerus norus turinčių vyrų, tikait, ant nelaimės, jų mažuma. Ir tokiu būdu rateliečių atsišaukimas liko be pasekmių.

Dabar, kaip girdėti, rateliečiai pradėjo mokintis didelį veiklą "Valkata," kurį, turbūt, praėjus vasaros karščiams statys ant scenos. Patartina rateliečiams nenusiminėti dėlto, kad nevisi yra jiems prielankūs. Nesusipratėliai susipras. Tuom tarpu gi žengti pirmyn dailės ir apšvietos keliu.

Savitarp. Paš. Sk. Narys.

Prakalbos. Lankėsi čia su prakalbomis žinomasai Moccus, kurisai vadina save "kunigu." Kalbėjo tris vakarus. Prakalbose jisai čia, kaip ir kitur, kalbėjo prieš katalikų tikėjimą. Žmonių buvo pilna svetainė. Katalikai klausytojai, girdėdami savo tikėjimo "kritikavimą," pirmame susirinkime (Akromos svetainėje) pasipriešino Moccus prakalbai. Kilusi suirutė buvo policijos nuraminta. Antrą vakarą žinomų katalikų jau nebeleido prakalboms. Laikė prakalbų svetainėn buvo per langą įmesta plyta. Žmonių buvo daug susigudrūs priangryje (ant "porčianų"), kurisai drauge su žmonėmis nugriuvo. Kai kurie liko sužeisti; kitiems draubūzai sudraskyti. Moccus paskutines dvi prakalbas turėjo laikyti Danish Brotherhood svetainėje, nes p. Akromas jam savo svetainės po pirmą prakalbą nedavė tolimesniam naudojimui.

Klausytojas.

IS SCRANTON, PA.

Didelis Tarptautinės Lygybės ir Laisvės Lygos susirinkimas. Liepos 25 d. Tarptautinė Lygajė dalyvavo 7 benai.

Lygybei ir Laisvei (International League For Equity ant Freedom) parengė čia miesto svetainėje didelį susirinkimą, kuriame dalyvavo suvis 1,500 žmonių, priklausančių prie įvairių tautybių. Susirinkime buvo atstovaujami lietuviai, lenkai, žydai, ukrainiečiai ir kiti. Buvo ir chorių, kurių kiekvienas dainavo savo prigimtoje kalboje. Buvo ir lietuvių choras. Kai kurių tautybių žmonės buvo apsitaisę tautiniais savo drabužiais. Susirinkimo pirminku buvo gerb. H. M. Edwards, vyriausias teisėjas Lackawanna apskrčio teisnuose. Jįjį perstatė Dr. J. Slupas, rengimo komiteto narys. Kitais komiteto nariais buvo A. L. Schiller, nepriklungingas lenkų vyskupas Fr. Hodur ir J. J. Ardan, ukrainiečių laikraščio redaktorius.

Tarp kalbėtojų buvo, apart teisėjo Edwards, kongresmonas J. R. Farr, E. Hvosdick (ukrainietis), vyskupas Fr. Hodur, (kalbėjo lenkiškai), M. Suravitz (žydai), kongresmonas J. Casey, D. Kaki-mow (kalbėjo lenkiškai) ir Dr. Slupas (kalbėjo lietuviškai). Prakalbose buvo atkartotiniai apgailestingi dabartinėji karė. Taipogi buvo raginama, kad Amerikos gyventojai užsilaikytų neutrališkai ir remtų prezidentą Wilsoną šioje sunkioje valandoje. Buvo taipgi raginimų, kad visi priimtų Sv. Valtstijų pilietybę.

Susirinkime buvo priimta eilė rezoliucijų, kuriose užsistojama už mažasias prisipaustas ir persekiojamas tautas. Rezoliucijose užreikšta, kad kiekviena tauta turi teisę plėtoti savo kalbą, kultūrą ir tikėjimą, kad tautos gali gyventi vienybėje ir savitarpinėje meilėje. Rezoliucijose taipgi išreikšta pageidavimas, kad tautos nusiginkluotų ir savo nesupratimus ir kėblumus ristių tarptautiniuose tribunaluose, o ne karės laukuose.

Susirinkimo pirminkas perskaitė telegramą, kurią prisiuntė J. J. Nenius iš Wilkes-Barre, Pa. Susirinkime "Tarptautinė Lygon" įsirašė eilė naujų narių.

IS GARDNER, MASS.

TMD. piknikas. Liepos 25 d. Holmes Parke TMD. kp. klubas turėjo pikniką. Publikos susirinko 5-6 šimtai. Lietuvių benas pagriežė kelis gabalėlius muzikos. TMD. choras po vadovystę p-lės M. Telksnytės padainavo kelias dainas. Petratis, J. Nalivaika, J. Žilis patiekė po deklaraciją. A. A. Nalivaika sudainavo solo "Kur banguoja Nemunėlis." Paskui buvo žaidimai. Gardnerė TMD. kp. klubas turi daug priejautos tarp lietuvių ir svetimtaučių.

Reporteris.

IS AMSTERDAM, N. Y.

Paroda. Liepos 29 d. čia buvo didelė paroda, kurion atvyko draugijų iš New York'o ir kitų miestelių miestelių. Svarbiausios miesto gatvės buvo gražiai įvairiausiomis vėliavomis išpuoštos. Beveik visos dirbtuvės nedirbo ar-ba dirbo tikait iki pietų. Paroda Liepos 25 d. Tarptautinė Lygajė dalyvavo 7 benai.

IS COLONIA SARMIENTO, CHUBUT, ARGENTINA.

Truksta mokyklų. Šioje apylinkėje lietuviai pradėjo apsigyventi nuo 1892 metų. Gyvena čionai 11 šeimynų ir 23 pavieniai. Prieaugncios jaunuomenės yra apie 45. Iki šiolei neturėjome bažnyčios ir mokyklos, išskiriant ispanišką mokyklą, bet ir tos nebuvo galima pasiekti, nes labai toli: apie 9 mylios atstu. Galop, kad ir pasiekus, mažai naudot atneštų, nes lietuviškai ten nemokinama, vien tik ispanų kalba. Taigi auga mūsų jaunimas kaip gyvulėliai, be jokio apšvietimo, ir niekas jais nesirupina ir neatreipia atydos į svarbių dalyką, kokių yra jųjų auklėjimas. Rodos, vertėtų pasirupinti apie šitą dalyką lietuvių draugijai "Vienybei," kur jau gyvuoja keli metai ir skaitosi pašėpos ir apšvietos draugija. Bet apie šitą dalyką įnain nei svajotų nesvajojau. Todėl vaikų mokinimu pabandė užsiimti pavienės ypatos: V. Sareika ir J. Jankauskas, bet negaudami iš niekur pašėpos, pasiėmė sau vienu du mokytoją lietuvių ir mokina vien tik savo vaikus. O kiti visi tebemiega tamsybėse. Oi, laikas ir mums, broliai lietuviai, čionai gyvenantieji, atsibusti iš miego, pradėti rūpintis apie mokyklos įsteigimą. Argi ne liudnas reginys, matyt žuvant tiek mūsų jaunuomenės. Kokia yra ateitis jiems?

Šitos šalies pragyvenimas labai nekoks. O labiausiai tiems, kurie naujai atkeliauja. Čia kito darbo nėra, kaip tik avis ganyti. Tačiau naujai atkeliausieji, kalbos nemokėdami, nei avių negauna ganyti. Prisieina pabuti be darbo kokią pusę metų. Blogiausia tiems, kurie į čionai atkeliauja apšvedę. Tjems prisieina daug vargo pamatyti. Vyrai šiaip-taip gauna darbą kur nors už berną. Bet tokį darbą gavę neturi kur savo moteries padėti, nes šeimynos niekas nepriima. Taigi prisieina materialiai nusamdyti atskyrat butas ir duoti jai maistas. O pragyvenimas čionai labai brangus. Vienam žmogui atsieina apie 40 pesų. Bernas gi gauna į mėnesį tik 50 pesų. Tokiu būdu jeigu jam reikia maitinti savo žmoną. Imant, kad šeimynai pragyventi galima už 40 pesų, lieka tik 10 pesų, o iš to reikia ir apsirėdyti (1 pesas yra lygus 40 centų Amerikos). Iš to matyti, kokiai čia uždarbis. Bet ir tokių darbų sunku gauti, ypač žiemos laikui. Tiems, kurie atkeliaavo kėleta metų pirmiaus, kur-kas gerasa klotėsi. Toki turi nuosavos žemės. Mat pirmiaus valdžia davė žemę dykai, ir kiekvienas galėjo gauti žemės apie ketvirtą dalį mylios. Dabar gi reikia pirkti ir mokėti už hektarį po 4 pesus. Neturint pinigų, nieko negalima nuveikti. Tie, kurie turi savo žemės, gali gauti ir avių iš pusės su šeimyninku. Tiems, kurie neturi savo žemės, avių iš pusės gauti sunku. Bet ir avis paėmus iš pusės, nevisada galima pelnyti.

Jeigu gera žiema, nelabai šalta ir nedaug sniego buva, tai nedaug avių išmiršta. Tuomet dar lieka bent kiek uždarbis. Bet jeigu šalta žiema ir daug sniego buva, tai pusė avių išmiršta. Mat čia gyvuliai buva ant laukų per visą žiemą ir patį turi maitintis, išsikadami žolę iš po sniego. Iš 1000 avių, paėmus iš pusės, jeigu geri metai, galima pelnyti apie 900 pesų. Jeigu metai blogi, tai nelieka nei vieno peso.

Tuom pasiremdamas, nepatariu savo broliams lietuviams ir lietuviams į čionai keliauti be pinigų ir neturint tikrų draugų. Ankščias apie Argentiną buvo gan gražiai ir pritraukiančiai rašyta. Tas netiesa, ir sunkiai apšviytas, kurisai atvažiuotų į čia be draugų ir pinigų.

Jonas Šumakaris.

NEW PHILADELPHIA, PA.

Laukia angliakasių prezidento. Rugpjūčio 9 d. čia laukia angliakasių unijos (U. M. W. of A.) prezidento White. Tai dieną miestely bus paroda. Visa kuom rūpinasi vietinė lietuvių angliakasių kuopa. Kuopos delegatai: J. Mikusauskas ir J. Stenilius, lankėsi pas vietos vertelgas, kad šie prisidėtų prie išklmės: papuosti miestelio gatves ir vietą, kur White turės prakalbą. Pasitikt White'ą pribus čia ir apylinkės miestelių angliakasiai: Coaldale, Tamaqua, Tuscarora, Brockton, Middleport, Cumbola, Port-Carbon ir k.

IS TORONTO, CANADA.

Nesusipratimai prašalinta. Toronto Lietuvių Draugijų Federacija, susitvėrusi rinkti aukas nukentėjusiems nuo karės buvo visai paliovisi tulam laikui rinkti aukas iš priezasties kai kurių nesusipratimų, įvykusių su atskaita, kuri buvo patalpinta "Lietuvos" 22-rame numeryje, kame nebuvo paminėtos išlaidos, kurios buvo padarytos per viešą susirinkimą. (Atskaitos "Lietuvoje" taip tilpo, kaip jos buvo prisiųstos. Red.).

Liepos 25 d. buvo vėl susauktas delegatų susirinkimas ir perskaitytas Dr. Basanavičiaus laiškas. Visi likosi užganėdinti ir nutarė vėl pradėti užsiimti aukų rinkimu, kiek galėdami. Taipgi nutarta pasiųsti Dr. Basanavičiaus laišką į "Lietuvos" Redakciją, kad patalpintų kaipo paliudijimą, kad aukos teisingai pasiusta. Po tam pareikalauta, kad klaida būtų pataisyta. Klaidos atitaisymas turi būti sekantis:

L. S. Dr-jas iš izdo paaukavo \$10.00
Aušros Vartų P. Šv. parapijos baltius visas pelnas 17.56
Kovo 28 d. L. S. Dr-jos susirinkime 2.78
Gegužio 9 d. viešame susirinkime 6.23
Is pirmiaus buvo suaukauta 13.71
Ginčiuose suklektuota ... 38.76

Viso \$89.04
Išlaidų buvo \$ 4.19

Lieka \$84.85
V. Jusaitis,
Federacijos pirminkas,
S. Wilkaiis,
Sekretorius.

Dr. Jono Basanavičiaus Laiškas.

Vilniuje 16/29-VI-1915.
J. M. p. V. Jusaičiui Toronto, Ont.
G. T. I. Dėlei Tamistos rašto, kuriame yra sakyta, kad išsiuntiate nukentėjusiems dėl karės lietuviams "apie 160 r." arba 75 dol., pranešu, kad iš pašto apturėjau tik 144 r. 90 kap., kuriuos ir atidaviau Lietuvių Draugijai nukentėjusiems dėl karės šelpiti izdan. Šioji Draugija, turinti visoje Lietuvoje šimtą su viršum skyrių, yra veikliausi; ji užlaiko Vilniuje apie 60 bendrabūčių, kuriuose maitina daugybę nukentėjusių ir pavargusių žmonių. Tardamas Draugijos ir josios šelpiamųjų pavargusių vardu Toronto lietuviams siūdinga ačiū už tą auką, pastitikiu, kad jus, kiek pajėgdami, ir tolyn aukomis šelpsite.

Su tikra pagarba,
Dr. Basanavičius.

REVOLIUCIJA HAITI REPUBLIKOJ.

Vidurinėj Amerikoje, sufrancuzejusių negrų republikoj Haiti revoliucijos beveik niekada nesilauja, o jos be reikalo ir naudos kraštui daug gyvasčių paima. Juodspalviai prezidentai ir jų generolai ypač atsižymi nepaprastu žiaurumu. Dėl žiaurumų prieš vieną prezidentą kila revoliucijos, bet jeigu revoliucijos vedėjai pasiseka viršų paimti ir jis tampa prezidentu, jis elgiasi negeria, todėl ir prieš tą kila revoliucija ir taip eina per metų eiles.

Liepos 27 d. sostinės miesto Port au Prince general-gubernatorius Oscar sušandė 160 politikų kalinių, priešų prezidento Vilbrun Guillaume. Už tą skerdę gyventojai sukėlė revoliuciją ir užmušė generolą Oscar. Norėjo užmušti ir prezidentą Guillaume, bet tas ir jo moteris pasilepė Francuzijos ambasadoje. Ant rytojaus vienok maistinin-kai išiveržė į Francuzijos ambasadą ir nors ambasadorius M. Gerard protestavo, išliko prezidentą Guillaume ir ant gatvės jį šovė ir kuną jo valkiojo po miestą. Prezidento rumas tapo sunaikintas.

Paėmę viršų po vadovystę Dr. Rosalvo Bobo revoliucionieriai skerdžia dabar šaliminkus užmušto prezidento, ir taip traukis, kol prieš skerdėjus nekils nauja revoliucija.

Krašto sostinė, mieste Port au Prince gyvena daug svetimtaucų, tai juos ginti Suvienuotos Valstijos siunčia karišką laivą, o jeigu vieno nepakaks, paims daugiau laivų ir ant kranto išsodis jureivius. Gal kariškus laivus pasiųs ir Francuzija nu-bausti revoliucionierius už užpuolimą francuziškos ambasados.

Visi laikraščiai stundami rankraščiai turi būti pažymėti autorius parašu ir adresu. Pasirašantieji pasidomėję turi paduoti. Redakcijos žiniai, ir savo tikrai vardą.

Redakcija pasilekia sau teisę atsiųsti laiškus, kurie nepažymi autorius, ir savo tikrai vardą.

Netinkamas laikraščiai rankraščius Redakcija, pareikalaus, gražina autorius atgal jo lėšomis.

Rokla visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popiero pusės, paliekant plačias tarpas tarp eilučių.

Apžvalga.

Iš blaivybės dirvos. Turbut retai kurioj tautoj girtuoklybė buvo taip išsiplatinusi, kaip pas lietuvius. Bet gi reik pripažinti taipgi ir tai, kad pastaraisiais laikais tam smakiui pusėtinai nagus kapojama. Ypač mūsų jaunimas žymiai laike pastarųjų kelių metų sublaivėjo: apytusios karčiamos, deficitai balių ir piknikų su gėrimais, vis dažnesnis nusibankrutėjimas karčiamų, kurios negali "išieiti ant savo"—visa tai liudija, kad Bachuso viešpatavimo dienos suskaitytos.

Lietuvių laikraštija nemažai prie to taipgi yra prisidėjusi. Nors iki šiolie lietuviai neturėjo nei vieno laikraščio, kuris išimtinai būtų rūpinęsi blaivybės platinimu (išskyrus mažą laikraštį, kurisai vargu galėjo turėti kokią nors svarbą), visumos mūsų laikraščiuose nebuvo stoka straipsnių, kurie tiesė kelią blaivybei.

Dabar žadama viešojo lietuvių dirvoj pastatyti nuolatinį karėvį, kurio užduotim turės būti nuolatinti kova su girtuoklybe—tuom didžiausiu žmonių labo priešu. Žadama įsteigti naujas laikraštis. Jo pavyzdinis numeris jau išėjo.

"Tautos Rytas," Blaivybės Laikraštis—toks yra jo vardas. Savo prakalboje ir skaitytojus jis, tarp kit-ko, sekanciai kalba:

Mūsų dideli tautos mylėtojai, kurie padėjo arba dėjo savo sveikatą, savo didžiausią rūpestį ir savo turtą, kad Lietuva išdurbus geresnę ateitį, kad savo Tėvynę pastatytų tarp laisvų, garbių mokslų šalių, jie, tie mūsų garbūs vadai, savo prakalbam darbu atrodavo ir numai patinka didelį naminių priešių. Tuom priešu yra lietuvių palinkimas prie girtuoklyavimo. Dabar prakalbiu už mūsų dingo delfto tik, kad minios, budamos po įtekme alkoholio, tų užnamų skaitystės nepajėgė suprasti.

Laikraščio pavyzdinis numeris savo turiniu yra pusėtinai įvairus: yra šiaip jau straipsnių, yra pusėtinai įvairi chronika "Iš Blaivinių Judėjimo," yra eilučių ir t.t. Redaktoriui pasirašo kun. J. J. Jakaitis iš Worcester, Mass.

Laikraščies žada eiti toliaus tik tuomet, jeigu jo reikalingumą pripažins ir lėšas jo leidimui suteiks Lietuvių Blaivinių Susivienijimo Seimas, kuris yra šaukiamas ant rugpjūčio 10 d. į Minersville, Pa. Siemietinis seimas žada but kaip ir jubilėjinis, nes sukanca penki metai nuo jo susivėrimo.

"Tautos Rytas" randame, turbut, mažai kam žinomą žinutę, kad vėlonis kun. J. Zebrys, neseniai kritusis nuo žmogžudžio rankos, buvo sutvertojus pirmos "prieš-alkoholinės draugijos" jau 15 metų atgal.

Geras darbas. Pracitos savaitės "Tėvynėje" Dr. A. L. Graičūnas pagarsino programą paskaitų, kurias jisai prirengs. Kaip žinome, Dr. Graičūnas yra pakėlęs ir stengiasi įvykinti sumanyką, kad pervaziotu per lietuvių kolonijas su paskaitomis. Paskelbtasai programos ir yra sumanytojo darbo tása. Paskaitos yra iš sveikatos sryties ir taipogi paliečia socialią klausimą. Pagarsintasai Dr. Graičūno programos yra šios:

I. Pažinėjimas pamatinių sveikatos dėsnių didžiai priglobtų pagerinimui Amerikos lietuvių buvio.

Šioji prelekcija yra taip prietaikyta, kad ją galima sutrumpinti ir paskaityti į vieną vakarą,—arba padalinti į tris vakarus sekanciai:

1-mas vakaras:

a) Motina ir jos rūpesčiai vaikų likimui;

b) Tėvas ir jo rūpesčiai šeimos užlaikymui;

2-ras vakaras:

a) Priaugantis jaunimas ir smūs atsakomybė link sveiko jo išauklėjimo;

b) Naujavedžių rūpestis ir tėvų atsakomybė prieš draugiją link sveiko kūdikio apsigimimo;

3-čias vakaras:

a) Ligos, įgyjamos laike darbo, ir kaip nuo jų apisaugojus;

b) Užkrečiamos ir limpamos ligos, kaip pasisaugoti, kad joms nesusirgus.

II. Kokios draugijos dabartiniam laike Amerikos lietuviams yra naudingiausios, medžiagiškuoj ir idealiu atžvilgiu, ir ką tos draugijos mums duoda.

III. Amerikos lietuvis, kaip Suv. Valst. pilietis ir jo įtekme ir mūsų gyvenimą Amerikoje ir Lietuvoje.

Sumanytojas sako, kad šios paskaitos esančios "grynai" mokslinės, neįtaisančios nei tikybinių jausmų, nei doros, nei mandagumo formų; į jas gali atsilankyti visi be skirtumo nuomonių, persitikinimų, amžiaus ir lyties.

Tokias paskaitas kiekvienas sveikai protuotąs lietuvis turėtų sutikti su džiaugsmu. Suprantama, nuo paties Dr. Graičūno, kaipio lektorius, priklausys šių paskaitų vertė. Vienok kiekvienas arčiaus stovįs prie mūsų gyvenimo žino, kad rimtų, turiningų paskaitų mums baisiai trūksta ir kad šisai bandymas yra šviesia prošaiste apsiimančiame mūsų gyvenimo danguje, ir todėl bandymas privaletų būti įknytas. Suprantama, Dr. Graičūnas vienas vargu gali surengti tokias paskaitas įvairiose vietose. Reikalinga, kad susivienijotai ir draugijos ateitų jam pagelbon. Tokių paskaitų svarbą ir naudą suprantantiems mūsų lietuviams būtų tiesiog nuodėmė praleisti šį sumanyką, neįbandžius jojo praktikoje.

Dėlei p. Gabrio veikimo. Kuomet p. Gabrio pasidarbavimu apie Lietuvos autonomiją ir abelai apie jos reikalus pradėjo kalbėti ir rimtesnė anglų spauda, mūsų laikraščiai, ikišiolie skaudžiai p. Gabrio plakusėje, pusėtinai sušvelnino savo toną.

Pavyzdžiui, "Laisvė," kurią vienas p. Gabrio vardas visuomet įvardavo į isteriką, dabar daug žmoniškiau pradeda bent jo vardą minėti. "Tėvynė," dar tik užperėję numerįje pusėtinai p. Gabrio kailį išpylusi, dabar stojo ant "neutrališkos dirvos" ir paunėjo apie tai, ką rašo "Literary Digest," pasiremiant p. Gabrio straipsnių, bet prisilaiko nuo kokių nors savo išvadų.

Dėlei Lietuvos Autonomijos. Ką p. Gabrys darė Europoje, tai čia Amerikoje pradeda daryti "Lygybės Lyga," kurios sumanytoju yra Dr. J. Šliupas. Jo rupestingumo tapo surengtos didelės prakalbos Serantone, kur kelių tautų atstovai savo prakalbose mėgino įgyti Amerikos visuomenės užuojautą savo tautoms. Tarp kalbėtojų buvo keletas žymesnių amerikony, o vietiniai laikraščiai pusėtinai prielankiai apie tai atsiliepė editoriauluose straipsniuose. Platinės žinias apie tai skaitytojas ras šio numerio korespondencijų skyryje.

Panašius susirinkimus žadama surengti N.Y. York'e ir kituose miestuose. Galima neabejoti, kad jie neliks be naudos.

Juo daugiau apie Lietuvos autonomiją kalbės svetimačiai ir jų spauda, juo bus geriausias. Maža, kad mes patįs kovojame už Lietuvos autonomijos įgyimą,—mes privalome prie kiekvienos progos ir visur stengtis įgyti sau pritarėjų ir pagelbininkų—tuomet ir mūsų darbas bus lengvesnis ir savo sieki galėsim tikėtis greičiaus pasiekti.

Kiekvienas toks darbas yra didžiai pagirtinas.

Ir vėl tikyba ar bedievystė? Poroj laikraščių plačiai aprašinėjama apie naują žmogžudystę, kuri pasitaikė Norwood, Mass. Tenai tulas G. Jurgelėvičius, lietuvis, kaip pranešama viename laikrašty, "sovė ir ant vietos užmušė savo žmoną Marijoną." Paskui sovė dar keturis lietuvius, bet nepataikė,—nes, kaip sako tas pats laikraštis, Jurgelėvičius buvo "pusėtinai išsigėręs."

Is aprašymų, matyt, kad jo buta net didikiai prisigėrė. Gi girtas ir beprotis—tai vis viena: jis gerai nesurpant, ką jis daro.

Savo keliu nekuri laikraščiai, aprašinėdami šitą šeimynišką tragediją, nurodinėja, kad tikyba buvusi kalta, o kiti vėl tvirtina, kad bedievystė buvusi priežastim tos nelaimės.

Ir kada jie išlips iš to užburto rato? Nusilakusis žmogus daro, pats nežino ką. Koks gi gali but katalikas, ar bedievis, ar kas kitas iš girtų žmogaus? Kam tat pris-

tais badytis ir neapykantą ant tikybinių pamato sėti?

Iš organizacijų gyvenimo. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organe "Tėvynėje" pranešama, kad laike antro bertainio (balandžio, gegužio birželio mėnesių) prie tos organizacijos prisirašė 680 naujų narių, o draugijos įplaukos už tą patį bertainį pasiekė \$16,914.01. Tas parodo pusėtiną šios organizacijos augimą.

Karės Metams Sukakus.

Žemiau sekas straipsnis yra vietomis vertimu, vietomis perdėtinu tipulio laikraštyje "The Chicago Evening Post" S. J. Duncan-Clarke'o rašinio, kuriame suglaustose formoje perbėgama nuo pat pradžių visi svarbesnieji atsitikimai, įvykė didžiojo jo karėje.

SKIRSNYS I.
Kaip Viskas Prasidėjo.

Kunigaikštis Franciskus Ferdinandas, Austrijos sosto įpėdinis, atsilankė Serajeve, Bosnijos sostinėje, birželio 28 d. 1914 m. Vaziuojant jam miesto gatvėmis, jisai likosi Austrijos pavaldinio serbo nužudytas. Visa Europa susyk sprato, kad senai lauktoji visuotinė Europos karė tuom žymiai prietiartino. Suvirš tris savaites reikalus ramiai gulėjo—bent publika ir taip manė. Diplomatai tačiau žinojo, kad po neva ramiu paviršium bėda bręsta; išskiriant Vienos ir Berlio diplomatų, mažai kas spėjo, kaip svarbi jina yra.

Pasaulis jau buvo beveik užsimiršęs apie Serajevo atsitikimą, kuomet Austrija pasiuntė visus balsai nustebinusi ultimatumą Serbijai. Ultimatumas buvo išleistas liepos 23 d. Pilnas ultimatumo išpildymas reikė tautinį pažeminimą mažajai Serbijai, kuri garbingai išėjo iš Balkanų karės. Josios atsakyme apsiūta daugiau išpildyti negu tikėtasi, o likusiosios reikalavimus Serbijs sutiko pavesti Haagos tarptautiniam tribunalui. Liepos 28 d., lygiai į mėnesį po kunigaikščio Ferdinando užnušimui, Austrija atmetė Serbijos atsakymą ir apskelbė jai karę.

Kiekvienoje didžioje Europos sostinėje žinota, kad didžioji karė pasibeldė į duris. Liko viena viltis—liokalizuoti ugnį, tai yra, neduoti jai išsiplatinėti. Londonas virto visų pastangų centru. Politinės vielos ir telegrafai už, žinčia nešiodami iš vienos vietos. Vokietija atsisakė laikyti taikos konferenciją, kaip tai Anglija buvo pasiūliusi. Rusija pradėjo mobilizuotis. Vokietija atsakė jai ultimatumu, įduotu liepos 30 d., reikalaujama, mobilizacijos pertraukimo. Rusija nesutiko. Rugpjūčio 1 d., Vokietija apskelbė karę Rusijai. Tuom laiku Francuzija pradėjo mobilizuotis, ir Anglijos laivynas išplaukė jūreina su uždarytais, slaptais paliepipais.

Rugpjūčio 2 d. Vokietija įdėvė Belgijai ultimatumą, reikalaujama luoso perėjimo per belgų žemę. Mat nuo Belgijos pusės Francuzijos rubežius buvo silpnai apgintąs, tuom tarpu kaip Francuzija buvo prie Vokietijos rubežius tapo apsitvirtinusi, kad mažai tebuvo vilties pastaruoju keliu pasiekmingai įsiveržti Francuzijon. Vokietija užgriebė nepriugulmingą Luxemburgo kunigaikštiją ir perėjo per rubežių Francuzijon prie Longvy, kame kilo parubežio sargybų susirėmimas. Sekančią dieną Anglija pasiuntė Vokietijai ultimatumą, reikalaujama Belgijos neutraliteto gerbimo. Francuzija apskelbė Vokietijai karę, ir rugpjūčio 4 d. Anglija padarė panašų apskelbimą, kadangi josios ultimatumas liko Vokietijos atmetas.

Rugpjūčio 5 d. karės apskelbimai vienas po kitam sekė: Austrija stojo prieš Rusiją, Juodkalnija (Montenegro) prieš Austriją, Belgija prieš Vokietiją. Rugpjūčio 8 d. Serbijs priėjo prie savo priešių surašo Vokietiją, rugpjūčio 10 d. Francuzija—Austriją, ir rugpjūčio 13 dieną tą patį padarė Anglija.

Japonija stojo laukan rugpjūčio 15 d., reikalaujama, kad visi vokiečių laivai pasitrauktų iš Rytų vandenų ir Vokietija atiduotų jai Kiau-Chau. Kuomet šie reikalavimai buvo atmeti, tai rugpjūčio 23 d. jinais apskelbė karę Vokietijai. Dviem dienom vėliaus Austrija priskyvė Japoniją prie savo priešių skaitliaus.

Tuom užsibaigė pradiniai stojimai karėn. Turkija ir Italija stojo vėliaus, kuomet karė buvo jau gan ilgai virusi. Italija pra-

Pusėtinai taipgi pradeda krutėti ir kita organizacija—Tėvynės Mylėtojų Draugija. Jos įplaukimai už tą patį antrąjį bertainį pasiekė, kaip praneša TMD, kasierius, p. A. J. Povilaika, buvo \$513.91. Šita apšvietos draugija turi šiuomet naudingų knygų leidimą \$2,302.05, o jos geležinis kapitalas išneša \$1,362.29.

Siuomet TMD, kaip teko sakinoti, rengiasi suteikti savo sanariams pusėtiną bundą gerų raštų.

atsiremti į Šiaurės jures, kad priešin galėtų padaryti tokio užėjimo iš šofio. Vokiečiai pradėjo ilginoti savo dešinįjį sparną. Tarkiminkai buvo priversti daryti tą patį savo kairiame sparne, stovindami prieš vokiečių dešinįjį. Pradėjo linijų ilginimo lenktyniavimas, žinomas vardu "lenktynės link jurių."

Tuom pačiu tarpu belgai, buvę Antverpe, nemažų pavojum grėsė iš užpakalio vokiečių susinimo linijoms. Vokiečiams reikėjo prasilinti tasai pavojus. Rugšėjo 20 d. jie pradėjo traukti savo didžiausias kanvoles prie Antverpo. Rugšėjo 29 d. vokiečių kanvoles jau šaudė į Antverpo fortus. Anglų jurininkai atėjo Antverpan belgams pagelbon. Syglinamai neskaitlingi belgai ir atvykė angliai tačiau negalėjo išsilaikyti prieš vokiečių minias. Spalio 10 d. Antverpas pasidavė vokiečiams, o jojo apgynėjai smuko pajuriu link talkininkų, kuriuos jie laimingai ir pasiekė.

Antverpo puolimas ir belgų pabėgimas į pietus buvo dar ir tuom svarbus vokiečiams, kad vis besitartinančios prie Antverpo talkininkų linijos, puolus tai tvirtovei, negalėjo ilgai atsilaukti prieš vokiečių bangas. Rugpjūčio 7 d. vokiečiai pramušė tvirtovės linijas ir į kelias dienas, nežiurint smarkaus belgų atsispyrimo, tvirtovė teko vokiečiams.

Atsiremdami Liege'u, vokiečiai pertiesė Belgijos šiauriosio savo liniją ir, nežiurint sutiktojo pasipriešinimo, stumėsi pirmyn. Dideli mušiai buvo prie Haelen ir Diest. Rugpjūčio 20 d. vokiečiai inėjo Brussels'in, Belgijos sostinę. Belgai pasitraukė link Antverpo.

Einant mušiams Belgijoje, francuzai skubiai mobilizavosi. Jie rengėsi susitikti vokiečius Mosselle ir Sambre klionuose. Francuzijoje išsėdo ant žemės 165,000 anglų ir skubėjo Belgijon.

Vokiečiai, perėję per Brussels, paėmė Ghent'ą. Kita jų armija apgulė rugpjūčio 21 d. Namur'ą. Dviem dienom vėliaus francuzai ir anglai puolė ant vokiečių 150 mylių linijoje, nuo Mons iki Luxemburg. Vokiečiai sumušė francuzus prie Charleroi, ir anglai turėjo pasitraukti prie Mons.

Tuomet prasidėjo didisai talkininkų pasitraukimas. Rugpjūčio 26 d. Berlio paskelbė, kad angliai sukis sumušti prie Maubeuge. Sekančią dieną vokiečiai paėmė Longwy ir galutinai sunaikino Namur'ą. Vokiečių negalima buvo sustabdyti. Jie ilgino savo linijas link vakarų, kad apsupus kairįjį talkininkų sparną. Rugpjūčio pabaigoje vokiečiai lauzė talkininkų linijas prie Amiens. Tuom tarpu rusai įpuolė Rytų Prusuosna. Kad juos sulaukius, vokiečiai dalį savo kariuomenės pasiuntė iš vakarų prieš rusus.

Spaudimas ant talkininkų linijos tokiu būdu sumažėjo. Tačiau vokiečių žengimas pirmyn nepasiliovė. Jie buvo jau arti Paryžiaus. Francuzijos valdžia rugšėjo 2 d. persikėlė į Bordeaux. Anglai tą patį dieną sumušė vokiečių raitelius prie Compiegne ir užkirtė kelią vokiečių užėjimui už talkininkų sparno. Rugpjūčio 4 d. besitraukiantieji anglai pasiekė išlaukinių Paryžiaus apgynimo linijų.

Tuomet gen. von Kluck, vedęs vokiečių dešinįjį sparną pradėjo rinkti savo jiegas, kad kirtus anglų rytuose nuo Paryžiaus. Generoais Joffre griebėsi vykinti savo planą, kurisai išgelbėjo Paryžių ir gal visą Francuziją. Prie Amiens stovėjo francuzų kariuomenės dalis, apie kurią vokiečiai nieko nežinojo. Toji dalis buvo skubiai pasiūsta į pietus. Šioji dalis ir Paryžiaus garnizonas buvo pasiūsta prieš gen. von Kluck. Šiosios dvi jiegos griebė Von Kluckui iš šono. Tuom pačiu tarpu angliai metėsi ant vokiečių ir priešakio. Rugšėjo 8 d. vokiečiai jau traukėsi atgal, ir Paryžius likosi išgelbėtas.

Sisai mušis permainė visą karės įvaizdą. Gen. von Kluck'o kariuomenė vos išsigelbėjo iš kilpų. Agonne distrikte kronprincai grėsė pavojus, nuo įvejančių francuzų. Vokiečiai nuo Marne upės, prie kurios išliko, nulemiantis mušis, nešinosi su tokia greitumu, su kokių jie pirmaėjo pirmyn.

6 dienų vokiečiai pasiekė Aisnę upę, kur jie turėjo priruostas pozicijas. Čia jie sustojo.

Dėlei pozicijų stūpmo prie Aisnės, negalima buvo manyti apie priešo sulaužymą tiesiog iš priejau gan ilgai virusi. Italija pra-

šas negalėtų padaryti tokio užėjimo iš šofio. Vokiečiai pradėjo ilginoti savo dešinįjį sparną. Tarkiminkai buvo priversti daryti tą patį savo kairiame sparne, stovindami prieš vokiečių dešinįjį. Pradėjo linijų ilginimo lenktyniavimas, žinomas vardu "lenktynės link jurių."

Tuom pačiu tarpu belgai, buvę Antverpe, nemažų pavojum grėsė iš užpakalio vokiečių susinimo linijoms. Vokiečiams reikėjo prasilinti tasai pavojus. Rugšėjo 20 d. jie pradėjo traukti savo didžiausias kanvoles prie Antverpo. Rugšėjo 29 d. vokiečių kanvoles jau šaudė į Antverpo fortus. Anglų jurininkai atėjo Antverpan belgams pagelbon. Syglinamai neskaitlingi belgai ir atvykė angliai tačiau negalėjo išsilaikyti prieš vokiečių minias. Spalio 10 d. Antverpas pasidavė vokiečiams, o jojo apgynėjai smuko pajuriu link talkininkų, kuriuos jie laimingai ir pasiekė.

Antverpo puolimas ir belgų pabėgimas į pietus buvo dar ir tuom svarbus vokiečiams, kad vis besitartinančios prie Antverpo talkininkų linijos, puolus tai tvirtovei, negalėjo ilgai atsilaukti prieš vokiečių bangas. Rugpjūčio 7 d. vokiečiai pramušė tvirtovės linijas ir į kelias dienas, nežiurint smarkaus belgų atsispyrimo, tvirtovė teko vokiečiams.

Atsiremdami Liege'u, vokiečiai pertiesė Belgijos šiauriosio savo liniją ir, nežiurint sutiktojo pasipriešinimo, stumėsi pirmyn. Dideli mušiai buvo prie Haelen ir Diest. Rugpjūčio 20 d. vokiečiai inėjo Brussels'in, Belgijos sostinę. Belgai pasitraukė link Antverpo.

Einant mušiams Belgijoje, francuzai skubiai mobilizavosi. Jie rengėsi susitikti vokiečius Mosselle ir Sambre klionuose. Francuzijoje išsėdo ant žemės 165,000 anglų ir skubėjo Belgijon.

Vokiečiai, perėję per Brussels, paėmė Ghent'ą. Kita jų armija apgulė rugpjūčio 21 d. Namur'ą. Dviem dienom vėliaus francuzai ir anglai puolė ant vokiečių 150 mylių linijoje, nuo Mons iki Luxemburg. Vokiečiai sumušė francuzus prie Charleroi, ir anglai turėjo pasitraukti prie Mons.

Tuomet prasidėjo didisai talkininkų pasitraukimas. Rugpjūčio 26 d. Berlio paskelbė, kad angliai sukis sumušti prie Maubeuge. Sekančią dieną vokiečiai paėmė Longwy ir galutinai sunaikino Namur'ą. Vokiečių negalima buvo sustabdyti. Jie ilgino savo linijas link vakarų, kad apsupus kairįjį talkininkų sparną. Rugpjūčio pabaigoje vokiečiai lauzė talkininkų linijas prie Amiens. Tuom tarpu rusai įpuolė Rytų Prusuosna. Kad juos sulaukius, vokiečiai dalį savo kariuomenės pasiuntė iš vakarų prieš rusus.

Spaudimas ant talkininkų linijos tokiu būdu sumažėjo. Tačiau vokiečių žengimas pirmyn nepasiliovė. Jie buvo jau arti Paryžiaus. Francuzijos valdžia rugšėjo 2 d. persikėlė į Bordeaux. Anglai tą patį dieną sumušė vokiečių raitelius prie Compiegne ir užkirtė kelią vokiečių užėjimui už talkininkų sparno. Rugpjūčio 4 d. besitraukiantieji anglai pasiekė išlaukinių Paryžiaus apgynimo linijų.

Tuomet gen. von Kluck, vedęs vokiečių dešinįjį sparną pradėjo rinkti savo jiegas, kad kirtus anglų rytuose nuo Paryžiaus. Generoais Joffre griebėsi vykinti savo planą, kurisai išgelbėjo Paryžių ir gal visą Francuziją. Prie Amiens stovėjo francuzų kariuomenės dalis, apie kurią vokiečiai nieko nežinojo. Toji dalis buvo skubiai pasiūsta į pietus. Šioji dalis ir Paryžiaus garnizonas buvo pasiūsta prieš gen. von Kluck. Šiosios dvi jiegos griebė Von Kluckui iš šono. Tuom pačiu tarpu angliai metėsi ant vokiečių ir priešakio. Rugšėjo 8 d. vokiečiai jau traukėsi atgal, ir Paryžius likosi išgelbėtas.

Sisai mušis permainė visą karės įvaizdą. Gen. von Kluck'o kariuomenė vos išsigelbėjo iš kilpų. Agonne distrikte kronprincai grėsė pavojus, nuo įvejančių francuzų. Vokiečiai nuo Marne upės, prie kurios išliko, nulemiantis mušis, nešinosi su tokia greitumu, su kokių jie pirmaėjo pirmyn.

6 dienų vokiečiai pasiekė Aisnę upę, kur jie turėjo priruostas pozicijas. Čia jie sustojo.

Dėlei pozicijų stūpmo prie Aisnės, negalima buvo manyti apie priešo sulaužymą tiesiog iš priejau gan ilgai virusi. Italija pra-

šas negalėtų padaryti tokio užėjimo iš šofio. Vokiečiai pradėjo ilginoti savo dešinįjį sparną. Tarkiminkai buvo priversti daryti tą patį savo kairiame sparne, stovindami prieš vokiečių dešinįjį. Pradėjo linijų ilginimo lenktyniavimas, žinomas vardu "lenktynės link jurių."

Tuom pačiu tarpu belgai, buvę Antverpe, nemažų pavojum grėsė iš užpakalio vokiečių susinimo linijoms. Vokiečiams reikėjo prasilinti tasai pavojus. Rugšėjo 20 d. jie pradėjo traukti savo didžiausias kanvoles prie Antverpo. Rugšėjo 29 d. vokiečių kanvoles jau šaudė į Antverpo fortus. Anglų jurininkai atėjo Antverpan belgams pagelbon. Syglinamai neskaitlingi belgai ir atvykė angliai tačiau negalėjo išsilaikyti prieš vokiečių minias. Spalio 10 d. Antverpas pasidavė vokiečiams, o jojo apgynėjai smuko pajuriu link talkininkų, kuriuos jie laimingai ir pasiekė.

Jeigu jina kenčia nuo kokio nors liguistumo, kaip tai vėmimo, ištusių gyslų, galvos skausmo arba sutinsusių kojų, tai jina gali sužinoti, ką reikia daryti tokiuose atsitikimuose, ir jeigu jina nori gimdymo laikui eiti lignonbutin, tai stoties daktaras, rasi, galės tą dalyką jai sutvarkyti.

Po tam, kaip kūdikis gimė ir motina vėl vaikščioja, jina, jeigu nori, gali duoti žiną stoties nusei, kuri laiks nuo laiko atėdinės jos pamatyt, kol motina negali pati atnešti kūdikio stotin.

Motinos, kurios serga arba palisusios nuo namų darbo naštos, galės, atsilankydamos su kūdikiu tolikion stotin, rasti netikėtą pagalbą savo reikaluose. Šiek-tiek bando.

J. O. Sireydas.

Etika ir Musų "Etika."

Keletas metų atgal mūsų laikraštijoje plačiai suskambėjo malonus etikos balsas, ir jisai buvo jau sukėlęs šioj-tokį atbalsį mūsų gyvenime. Su pirmuoju mūsų laikraštinių suvaziavimų tapo padėtas etikos pamatas pirmiausiai tarpe pačių laikraščių. Lietuvių Spaudos Draugijai sušitvėrus ir suėjus laikraštiniams į artėsius ryšius tarp sąvės, veikiai emė gerintis mūsų laikraščiai iš etikosios pusės, kaip tai ir visuomenė aplinkui pastebėjo.

Kodėl ši prakilni etikos evoliucija, rodos, apsiestojo? Tam yra daug priežasčių.

Etika nėra dirbtinis daiktas. Jina yra žmonių apšvietos žiedas. Juo augščiau kuri tauta apšvietoje pakilusi, juo aiškiau tenai visuose visuomenės darbuose etika apsiereiskia. Pagaliau net ir tenai dar nėra augščiausios etikos pas kiekvieną žmogų. Įdomus anekdotas yra iš dabartinės karės. Francuzijoje tapo suimtas koks ten vokiečių oficerias, kuris tapo priverstas beždant ramaus kaimiečio siemyną. Užklaustas, kokis jo buvo užsiėmimas Vokietijoje, atsakė: "Buvau etikos profesoriumi!..." O tame juk ne visa vokiečių visuomenė kalta.

Pas mus irgi taip dedasi. Iš teisybės, etika pas mus neišnyko. Visuomenės dvasia ją tebeaukleja. Bet iš atskirų žmonių pasiataiko įvairių neetiškų išsiokimų. Del šito juk negalima šaukti, kaip dabar šaukiama, kad pas mus etikos nebėra.

Pirmiausiai mums reikia apgalvoti keletą priežasčių, kurios neleidžia tarpe lietuvių etikai plėtotis. Stai šios priežastys:

1. Apšvietos stoka; 2. Perdaug turime į viens kitą neapykantos; 3. Permažai turime vieni kitų meilės ir pagarbos.

Sunkiausia yra pirmutinė—apšvietos stoka. Tam nesame mes kalti. Kaltos yra tos sunkios aplinkybės ir politiškos prieapaudos, kuriose mes augom. Bet visviena ne kam kitam, kaip tik mums patiems, reik šį nelaimę apgalvoti. Kokią būdą? Ogi labai paprastą: mažiau duokime vietos spaudoje ginčams, daugiau rimtiems raštams. Ginčiai sukursto neapykantą, o geri raštai veda žmoniją prakilnuman. Daugiau kalbėkim apie mokyklas ir knygynus, o mažiau apie politiką. Dabar mūsų laikraščiai vis paversti į "politiską klegę."

Neapykanta pas mus irgi žavina mūsų visuomenį gyvenimą. Katalikai neapkenčia socialistų ir taip vad. "tautiečių"; socialistai neapkenčia katalikų ir vėlgi "tautiečių"; iš šių pastarųjų irgi išsprusta nemiels žodžiai ir pirnuosius. Kodėl taip? Shakes-

peare'as yra pasakęs: "Dažnai mes neapkenčiame tų, kurių bijomės." Linkui musas tiesa. Kiekviena partija viena kitos bijosi, kad neapgalėtų, ir dėlto skelbia neapykantą.

Minėtas pirmasis laikraštinių suvaziavimas bandė tai neapykantai galą padaryti, ar bent ją sumažinti. Sukvietė visų pakraipų laikraščius, ir beveik jų didžiama dalyvavo. Ir lagi! Iš pat pirmųjų žingsnių apie etiką susitarti, ultra-patviai laikraščiai atsimetė ir savo naujus įvykus susitvėrė. Tarpe tų įvykų dar didesnė neapykanta,—nes jau tapo suorganizuota. Tie, kurie dabar bepartiję spaudą peikia už lauzymą etikos, lai nepamiršta, kas pirmiausiai sulaužė pirmtutinius mūsų etikos žiedus.

Dabar mes turime tam tikrą partijų "etiką." Kas ne mūsų,—tai viskas niekai. Pažūrėkim į laikraščius. Katalikų laikraščiai ras visas blogybes pas socialistus ir "tautiečius" (kurios jie, dėl geresnio skambėjimo, dar ir "laisvamaniais" užšaukia). Socialistai rašo taip: "tautietis" A. vakar iš karčiamos girtas išėjo; geras katalikas B. nedėliojo savo pačią primušė" ir t.t. Na, o šieji, besigindami nuo neteisinių užpuldinėjimų, irgi kartais neišlaiko lygsvaros.

Ir taip bujoja neapykanta, peireidama iš partijų į mūsų silpnas kolonijas, o iš ten v

gatas." Atsisėdū ir pamislinu: argi aš esu renegatas. Kas tai yra "renegatas"? Yra tai savo tėvynės išsidėjęs ir idealus pardavęs už mamoną. Pasirodo, kad aš juomi nesu. Mane nori įskandinti, būk aš TMD. knygas pavogęs. Aš žinau, kad to nepadariau ir esu ramus. Gero žmogaus kritika manęs neužgaus, o menkų žmonių nuomonės neturiu laiko paistyti. Baudau vėly mąkintis juos mylėti. Ir gerai išėma. Man rodos, kad tokia yra gera etika. Bent aš geresnės dar neradau.

Iš perdidelės pas mus neapykantos atsirado "Vėžiai", "Valakatos", "Vienybės Liežuvinių", "Republikonų Balsai" ir kiti tam panašūs koliojimai. Iš stokes artimo meilės atsirado pagailėtinis lenktynės Lietuvos šelpime (kuris jau pavirto į ne šelpimą, bet pašelpo trukdymą). Tas viskas gimdo vis naujas provokacijas visiemis su kitais pyktis ir etikos šauktis, kad nuo piktu my apginti.

"Pažvalga" 1-me nr. lygiai kitus tulus mus laikraščius pasekė, kalbėdama apie Kraką ir Montvydą. "Katalikas" juos aiškiai primetė socialistams. Žinoma, tas negerai. Bet reikia neužmiršti dviejų dalykų: 1) socialistai Kraką ir Montvydą labai gina ir—juokingai!—sukuriu atsispyrę tvirtina, kad jie buvę... "Katalikai" 2) socialistai "Kataliką" begalo provokavo, nevadindami kitaip, kaip "Ka-las". Jei laikraštinės etikos įsikišio, tai kodėl tik pas "Kataliką?"

Šitame nelaimingame atsitikime apsiereikia bene skaidriausias pavyzdys pas mus įsikėrėjusios neapykantos. Tapo nužudytas žmogus brutališkiausiu būdu. Tas žmogus buvo žinomas kaip vienas iš geriausių Lietuvos mylėtojų ir mūsų sunkioje išvijoje veikėjų. Bet jis buvo kunigas. Ir dėlto paminėjimui apie jo pradžią mūsų laikraščiuose užteko keleto eilučių. Mažai kas beprimena apie jo gerus darbus. Tuom tarpu apie jo žudytosj einą begaliniai ginčai. Ir buvo jie teisinti. Ir buvo įjėskota priežasčių: "kas juos prie to privedė." Ant galo šokinėjama apie ty, sakysime, nelaimingų žmogelių kartuves ir bandoma nors jų lavonais besimėčiotant pažaisiti...

Jeigu mes norime etikos, tai ar negeriau būtų pirmiausiai pradėti "darbą iš namų," t. y. išdirbti kiekvienam laikraščiu etiškesnį elgimąsi pas save, o mažiau įjėskoti pas kitus. Kitus išmokyti užimais ir barimais ne daug atsiėksime, tik piktnaudžiavimą. Gi etikai patis elgdami, duosime visiems gerą pavyzdį. Tai bus geriausias etikos auklėjimo budas.

Rimtesniems laikraščiams ir veikėjams, kuriems ištikro rupi lietuvių ateitis, reikėtų grįžti į savo naminių ugniakurą—t. y. neišbėgti per daug "partijose" ir neatsitolti nuo savo tautos širdies. Tas išbėgimas vistik nepadarė progreso, kaip tuli ir daugelis klaidingai įsivaizdina. Pasiskirstymas pražudo ir galin-gas valstijas. Ką besakyti apie mūsų sąjungę! Šale to, pasiskirstymas į partijas ir tarpe jų neapykanta užmūša etiką ir net žmoniškumą. Jeigu mes kas-žin kur įjėskotume etikos nusipilimo priežasčių, vistik nesurasi-me kitų, kaip augščiau paminė-tasias: apšviėtos stoka, perdau-neapykantos, ir artimo meilės stoka.

Partijos tą viską paastina. Iš kur ir dėlko pas mus taip visai išbujojo neteisėybės ir šmeižtai? Iš partijų ir dėl partijų. Gerai kas ten syki laikraštyje paste-bėjo: pas mus nebeliko žmogaus vardo—Jonas, Petras, Juozas, bet liko: "katalikas-fanatikas", "socialistas-raudonkaklis" ir "tautietis-bruzėjus". Jei ypata pravard-žinoja ypata, tai tas menkėnis daiktas. Bet kada jau susiorga-nizavo tris pravardžiuojamų sys-temos, tai jau pavojus netik eti-kai, bet ir visuomenės atečiai. Įjymus anglų veikėjas Disraeli pasakė: "Vienas žmogus sau pri-segtą pravardę gali nunešioti; bet jei koki fackija (partija) įve-da šmeižty sistemą, tai ji gali pereiti net ainių ainams."

Suprantama, kad čia nėra sa-koma, jog partijos visai nereikalingos. Partijos yra natu-ralia draugijos vystymosi pasek-

mė. Bet reikia neužmiršti, kad viršuje visų partijų yra žmogus. Ir tas žmogus turi būti taip platus, kad jame turi rasti vieta viskam geram, kas yra religijoje, politikoje ir partijose. Kodėl šitokių žmogum negali būti ir lietuvis? Gali, tik reikia dau-giau apšvietimo ir artimo mei-lės, o mažiau neapykantos. Tai yra etikos amžinasis kelias.

PUIKI PROGA.

Šiuoni kreipiama žodis į visus dailės mėgėjus. Dalykas yra labai svarbus, gražus, naudingas ir įvykdomas. Kad žodžių nemėčius uždyka, trumpai tariant, dabar yra proga surengti Didžiamjam New York'e gražų koncertą naudai nukentėjusių nuo karės Lietuvoje. Kitos tokios progos mes vargu su-silausime greitu laiku.

Čia pat pas save Amerikoje mes turime savą plačią žinomą muziką ir kompozitorijų, gerb. M. Pet-ruska. Dabar po lietuviškas kolio-nijas važinėja gerb. St. Simkus, pagarsėjęs mūsų kompozitorius ir "Lietuvių Draugijos Nukentėju-siems Dėl Karės Šelpi" atstovas. Ką tik atvažiavo iš Europos su gerai amerikiečiams žinomu ir čia Amerikoje ilgą laiką prabuvusiu gerb. J. Šileika muzikas V. Šle-pavičius. Toliaus, čia pat, New York'o apeliokėse mes turime eilę muzikų ir dainos mėgėjų (pvz., p-lės Kariūzintės iš Philadelphia, Pa. ir k.). Visomis tomis įjėgo-nis galima būtų suruošti puikūs koncertas.

Planas yra sekantis: paimti vie-ną geriausių svetainių New York'e. Koncertas reikėtų plačiai išgarinti ne vien tarp lietuvių, bet ir tarp kitataučių, kuolabjausiai pasinau-dotant lietuvišką ir svetimtautis-kąją spaudą. Reikėtų, suprantama, pažymėti, kas dalyvauja pro-grame ir kokiam tikslui rengiama koncertas. Šiam darbui prijaustu, be abejonės, visi. Įjymėsius tur-tuosius galima būtų asmeniškai už-kviesti. Toksai koncertas galėtų duoti nemažai pelno.

Atvažiavus Brooklynan gerb. St. Simkui, šiai sumanymas buvo pa-kelta, ir įsai jam labai pritarė. Bet po tam visai nieko nesigirdi apie šio gražaus sumanymo įvy-kinimą.

Labai linkėtina, kad šioji proga nebutų praleista. Tokiu koncertu mes galėtume suteikti pašelpo sa-vo nukentėjusiems santautiečiams Lietuvoje, ir drauge lietuviui tu-rėtų proga arčiau supažindinti svetimtautius su lietuviiais ir tą pažinti sunaudoti lietuvių reika-lams. *Je K. Miliauskas.*

ŽIURINT MUSŲ GYVENIMAN.

Mūsų visdomenė labai šaltai atsineša į gyvastį ir sveikatą mu-sų darbininko žmogaus, dėkui kuriam visi gali gyvuoti ir plėto-tis. Ar visuomenė nemato, ar nenori matyti, kad žmogaus gy-vastis Suvienytose Valstijose nėra ir nebuvo pastatyta kaip svarbiausias žmogaus gyvenime dalykas? Amerikoje svarbiausiu tisklu yra išspausiti doliarį. Tat negali būti ir laukiamo, kad kas nors pasirūpintų apie žmogaus sveikatą ir gyvastį. Šioje šalyje industrializmas pavergė žmogaus gyvastį, ir jina yra naudojama vien turtų gaminimui.

Mes įjuolame davatkiskan-ekstazan, nobažnai pasipiktina-me, kada, tą doliarį-dievaity gaudant, žūsta susyk tukstantis ar du tukstantiai žmonij, bet mes nei kiek nepasipiktiname kad štai tik per 1914 m. 300,000 kudių mirė Suv. Valstijose, kad nuo džiovos per 1913 m. 143,000 as-menų mirė. Ir visa tai ne kur kitur, kaip tik čia, Suv. Valstijose. Mes nesipiktiname, kad šiandien yra 1,300,000 asmenų, be-reikalingai sergančių džiova, nuo kurios tiems nelaimingiems ne tik, kad nereikalinga būtų mirti, bet nei sirgti. Jų laukia ne-tolimoje ateityje neišvengiama mirtis, o po jų mirčiai našlės, našlaičiams lieka ašaros, alkis, šaltis, vargas, bėdos, amžinas skurdas. Į visa tai mažai kas domos teatreikią. Jeigu žmo-gus, dešimčius metų praleidęs specializavimuisi ir susipažini-mui su ligomis ir sveikatos rei-kaiais, pasisutulo supažindinti vi-suomenę su svarbiausiais svei-katos dėsniais ir pamokint, kas privalu daryti, kad ligų išvengus, ir sveikai gyvenus, tai pirmi

pirmiausiai užklausiama, prie ko-kios srovės priguli. "Darbinin-kiški veikėjai" dar ir pasiepia. Dešinieji irgi stato išlygas. Tauti-ski veikėjai atideda tolesniam patogesniam laikui. O žmonės tuom tarpu mirkė.

Bėgyje paskutinio dešimtmečio pas mus Amerikoje tarp lietuvių atsirado nemažas burys kaip dvi-siškijos, taip pasaulinės inteli-gentijos. Jie yra žadėtojai

Pašnekėlių Kampelis.

657. Kuomet pradėjo moteris tabaką vartoti? Kai-kas sako, kad moteris pradeda vartoti ta-baką tiksliai dabar; pirmiaus ru-kymas ir "užiavojimas" buvė moterims visai nepažįstami. Už tą taišiamąjį tabako vartojimo prasiplatinimą moterims tenka kartais gauti ir pabarti.

Ištikrųjų gi tabako vartojimas tarp moterų toli-grauz nėra to-kiu "naujovisku" apsiereikimu. Kaip senai moteris jau ruko, kuomet jos pradėjo vartoti taba-ką—tikrai sunku pasakyti. Vie-nas dalykas neabejotina: jau su-virš simtas metų atgal tabako vartojimas buvo gan žymiai iš-siplatinęs tarp moterų, rasi, net daugiau negu dabar. Tas teisin-ga bent kaslink Anglijos ir Ame-rikos moterų. Taip, žinoma, ang-lų rašytojo-filozofo Carlyle'o motina buvo rukoja toli-prie to žodžio prasmėje. Žinoma, kad Jurgio Washingtono mirimo lai-kais (Washington buvo pirmu Suv. Valstijų prezidentu) Ame-rikoje rukymas tarp moterų bu-vo gerokai išsiplatinęs. Tabako "užiavojimas" buvo išsiplatinęs tarp amerikonių moterų New York ir Ohio valstijose.

Yra nurodymų, kad patioje septynioliktos amžiaus pradžio-jė (1600) moteris jau rukė ta-baką. Viename angliskame veika-le, išleistame tuom laiku, kalba-ma apie moterų rukymą. Vė-liaus tame pačiame šimtetyje užneima daugiau prirodymų apie moterų rukymą. 1672 m. išleistame angliskame veikal-e (užrašose kelionės po Angliją) kalbama apie tai, kad po vaka-rienės ant stalo padėta puštuzi-nis pykykių bei tabako pakelis ru-kymui, kuris buvęs išsiplatinusi taip tarp vyrų, taip tarp moterų įpročiu. Tame pačiame veika-le apsakoma, kaip net mokyklose mokytojas mokino vaikus ruki-ti. Tula moteris, Mary Frith, gimusi apie 1584 m., gyrėsi, kad jina buvusi pirmą moterim, pra-dėjusia rukti Anglijoje. 1611 m. išleistas josios paveikslas ro-do jąją rukancija ilga pykpe.

Tokių būdu, nors tiesioginių nurodymų apie moterų rukymo ir abelnai tabako vartojimo pra-džių pavyzdžių galima pada-ryti išvadą, kad tasai paprotys gimė kuomet nors septyniolikt-ojo amžiaus pradžioje ar, rasi, truputį ankščiau. Taip gali bu-ti bent kaslink Anglijos.

Pastebėtina, kad nežiurint gan ilgo laiko nuo moterų rukymo pradžios, tasai įprotis nei iki šiolie neįėjo pilietybės teisių. Rukantis vyras yra paprastu apsiereikimu, ir kurį šiandien niekas neatkreipia jokios atydos. Mo-teris gi, nors ir smarkiausia ru-kytoja būtų, vargu išdris pasi-rodyti gatvėje rukanti.

Nereikia manyti, kad rukymas buvo išsiplatinęs vieg tarp aug-menčių klijus moterų. Car-lyle'o laikais (jisai gimė 1795 m.) Škotijoje ukininkų "prakilnesnė" moteris dažnai rukiavo, ir ši-sai įprotis buvo žymiai tarp jų išsiplatinęs.

658. Kaip yra padirbami kruta-mieji paveikslai? Vienu žy-gu sulyginti jų galvos papuo-šalus su papuošalais, kuriuos ne-šioja necivilizuotųjų žulsių va-dai. Šios laukinės tautos vado-galvos papuošalas yra taip ne-paprastas, kad vargu civilizuo-tosios moteris norėtų jį nešioti. Jisai nepaprastai augštas—trijų ir daugiau pėdų. Sisai papuoša-las susideda iš purvyno, kau-lų, plunksnų ir visokių kitokių daiktų, kurie patinka papuošalo ne-šiojui. Prieš uždedant šį pa-puošalą, ant galvos užpilama tam

ti didvyriais, dirbti savo brolių naudai. Kur jų darbai? Nejaun-gi pažadai pažadais tik ir pasi-likę? Budami pusiau išbadėju-siais studentais seminarijoje ir kolegijoje, jie (nors retkarčiais pasirodydavo savo darbais, nors dyklaikio metur. Šiandien, kuomet jų gyvenimas, rytojais užtikrin-tas, tai jie pasisėpė, pabėgo iš visuomeniško gyvenimo. Liaudis jų pažadų išpildymo laukia.

D. G.

mas savo principu yra nepapras-tai lengvas ir nepainus. Jų iš-radimas dar kartą patvirtina se-nąją teisybę, kad paprasčiausieji dalykai yra sunkiausiai užtėmi-jami.

Krutamųjų paveikslų išdirbi-mas yra paremtas vadinamojo fotografijos negatyvo stiklo per-keitimu į galinti judėti ritinį, kurisai turi tas pačias ypatybes, ką ir negatyvas. Negatyvu, kaip žinome, vadinasi stiklas, kurisai yra fotografijos aparato vidu-ryje ir ant kurio atsimuša traukiamas paveikslas. Krutamieji paveikslai yra traukiami sulyg to paties principo, ką ir papras-tosios fotografijos. Tiksliai kruta-mųjų paveikslų negatyvas susi-deda iš ilgo siauro ritinio. Prie aparato yra įtaisyta sukamoji rankena. Šioji rankena yra su-vienyta su negatyvo ritiniu ir stik-lu (lenza), per kurį spinduliai ineina aparatu ir atsimuša ant ritinio. Su kiekvienu rankenos pasisukimu pasilenka truputį ir ritinys. Rankenai besisukant, aparatas automatiškai fotogra-fuoja tai, kas prieš jį stovi. Nu-fotografavus aparatui vieną po-ziciją, ritinys pasilenka toliaus, ir ant jo atsimuša antroji po-zi-cija, paskui trečioji, ketvirtoji ir t. t. Tokių būdu ant ritinio atsi-muša paeiliu daugybė fotografijų su įvairiomis to paties vaizdo pozicijomis.

Po visų reikalingųjų operaci-jų, gaunasi ritinys paveikslų. Lei-džiant tą ritinį greitai per pluošt-ą šviesos, kuri puola ant tam tikro audinio, ekranu vadinamo, mes ir matome teatre kruta-muosius paveikslius. Einant riti-niui greitai per šviesą, mes pa-veikslų permainų negalime su-pėti pamatyti, ir matosi tiksliai įvairios vaizdo pozicijos, kurios mummyse gimdo įspūdį, tartum patis rodomieji daiktai krutėti.

Daugelis iš mūsų esame matę mažas knygeles, kurių kiekvienas puslapis rodo tą patį paveikslą, tiksliai truputį kitokioje pozicij-oje. Leidžiant tokios knygelės lakštus greitai per pirštus ir žiurint į knygelę, gaunasi tasai patis vaizdo krutėjimas kaip ir kruta-muose paveiksluose. Čia apsi-reikiška tasai patis principas, ką ir "mufin pikčeriuose."

Ypatingo greitumo paveikslų judėjime nereikalinga. Žinoma, ašiu negali "pagauti" daugiau negu 7 įspūdžius į sekundą. Tai-gi, einant rytiniui taip, kad su-virš 7 paveikslėliai praėitų pro akis į vieną sekundą, mes nega-lime pastebėti paveikslų mainy-mo ir matome tiksliai krutantį vaizdą.

□□□

659. Kas ir kur nešioja keis-čiausį galvos padėdą? Šiandien civilizuotųjų tautų moteris atsi-žymi nepaprastais savo galvos padėdais. Tukstantiai žmonių yra užimti vien tuom, kad gal-voja ir dirbdina kaip galint keis-tesnes (navatnesnes) skrybėles moterims. Nepaprastumas, keis-tumas yra tuom, ką moteris trok-šta matyti savo galvos aprėda-luose.

Bet nežiurint visų moterų pa-stangų, jos lieka užpakalyje, jeigu sulyginti jų galvas papuo-šalus su papuošalais, kuriuos ne-šioja necivilizuotųjų žulsių va-dai. Šios laukinės tautos vado-galvos papuošalas yra taip ne-paprastas, kad vargu civilizuo-tosios moteris norėtų jį nešioti. Jisai nepaprastai augštas—trijų ir daugiau pėdų. Sisai papuoša-las susideda iš purvyno, kau-lų, plunksnų ir visokių kitokių daiktų, kurie patinka papuošalo ne-šiojui. Prieš uždedant šį pa-puošalą, ant galvos užpilama tam

tikrų minkštų klijų, kuriuos su-daroma į tam tikros formos sluogsnį. Į kietėjančius klijus sukaisiojama tie kaulai, plunksnos ir t. t. Kuomet klijai su-džiūsta, tai papuošalą nuo gal-vos vargu galėtų ir drutas vyras nurauti, jei bent nurautų drauge ir galvą. Kai-kada klijai pasi-daro kieti kaip akmuo, ir tuomet sisai papuošalas yra nešiojamas ištisais mėnesiais.

Pastebėtina, kad tie klijai de-dama tiesiog ant plaukų. Ne-žiurint to, plaukai, sakoma, nuo tokio pasielgimo nei kiek nenu-kenčia ir tokių papuošalų nešio-tojai turį geresnius plaukus negu daugelis civilizuotųjų tautų mo-terų.

□□□

660. Iš kur išsiplatinio vėdyk-lių (fanų) vartojimas? Vėdyk-lių išradėjais, rodos, turėtų būti skaitomi chinai. Taip manyti verčia bent toji aplinkybė, kad nuo senų laikų vėdyklės niekur nėra taip išsiplatinusios, kaip tarp chinų. Chinijoje vėdyklės vartoja taip moteris, taip vyrai. Moterų drabužiai visuomet yra taip padaryti, kad prie jų yra prijungta ir virvutė, kuria pri-rišama vėdyklė. Drabužiams ga-li stokuoti ko nors kito, bet virvutė vėdyklei visuomet turi būti. Turtingos moteris nešioja šilki-nes ir brangakmenias arba auksu išpuoštas vėdykles. Netur-tingos moteris turi pasigaminė-dint prastesnėmis vėdyklėmis. Šios vėdyklės dažnai yra vartojamos ne vien vėdinimuisi, bet ir apsi-gynimui nuo saulės spindulių. Mokyklose mokytojai vartoja sa-vo vėdyklės vaikams nagus mu-šti už prasikaltimus.

Tačiau ne chinai išplatinio vė-dyklių vartojimą visame pasaulyje. Toji garbė yra aičiuodama japonams, kurie vėdyklių var-tojimą perėmė nuo chinų.

KLAUSIMAI.

661. Kodėl kai-kuri mėsa yra raudona ir kai-kuri balta?

662. Kas išrado pirmą "peri-skopą?"

663. Kaip telefono pagelba su-randama kulkos žmogaus kune?

664. Kur auga brangesnieji vaisiai ir riešutai?

(Atsakymai bus kitam numerij)

Kibirkštys.

Mačiau žinutę, kad dabartinis "Draugo" redaktorius gavo do-vaną už toliausį nušokimą. Ji-sai jos pilnai užsitarnavo. Nu-šokti nuo karstų socialistų iki "Draugo" redakcijai yra toli, la-bai toli.

×××

Išverstaskuriai bijosi prisipažinti klerikalizme; žodį tautininkai nevartoja kitaip kaip kabliukėse, tartum apynioti. Matomai, sąži-ne neleidžia čipinti švairių daiktų purvinomis rankomis.

×××

Mainosi laikai, mainosi žmo-nės. Daktaras Rutkauskas bu-vo didžiausiu bedieviu ir laisva-manij, paskui pasidarė karščiau-siu tautininku, pastaruoju laiku virto atkakliausiu klerikalui.

Kas toliaus?

×××

Besipešantieji, arba iš moksliško tarant, polemizuojantieji lietuviškieji raštinkiniai paprasto baigti sa-vo 10,000,000 mylių straiptusius žodžiais: "Tiek tuom tarpu."

Mat žino, kad reikės naudotis dar ir "kitu tarpu."

×××

Generolas Grikstas baigia bom-barduot brooklynikių laisviečių Przemyslį.

×××

Kad aš taip gyvas, tokiam karš-tam patriotui, kaip Dr. Rutkauskas, lyg ir sarmata buvo mokinti Šim-kių amerikonišką džią šokti.

×××

"Naujienos" matau, garsina už-piginus ir "misijas." Matyt už do-liarį ir pats Jo Mylista Velnio kas-galėtų "Naujienose" pasigarsinti.

×××

Jeigu Grigaitis, Pruseika, Jurge-lionis arba Gegužis gali vadintis "darbininku," tai kodėl negali kun. Kemešis? Tą patį "puslėtą darbą"

×××

P-as St. Simkus, važiuodamas Amerikon, manė, kad čia republi-ka. Jis visai nežinojo, kad lie-tuviai turi monarchų.

Kuomet Tautos Fondo valdyba įjnyne į purvyną, užsipludama ant p. Simkaus, "Draugas" tuojaus pra-dėjo rėkti: Gana barnių, gana peš-tukizmo! Jaučia, kad jojo fren-tus reikėtų už ausų papėioti.

Vyčiūks.

×××

Jei ant "Draugo" redakcijos durų iš nakties rastųsi parašas "klerikalai," tai, be abejonės, "Draugo" redaktorių ten neįves-tum be šv. vandens ir egzortų.

×××

Sako, kad Pruseika jau užsi-steliavo sau kišenių tokio "saizo," kad \$100,000 lengvai tilptų.

×××

Ar "Naujienos" talpina hum-bugų apgarsinimus todėl, kad priežodis sako, jog "varnas van-riui akies nekirs?"

Pašalinis.

×××

"Naujienos" išrodinėja, kad priežastim Eastlando nelai-mės esąs privatiškas biz-nis. Jeigu "Naujienos" šiuom sykiu žino, ką pasakoją, tai lo o k out, Miss "Kova!" Privatiški socialistų bizniai pribais marinti ir "Kovą."

×××

Jeigu Grigaitis dar ilgiaus pa-bus ant vakacijų, tai Jurgelio-nis spės "Naujienose" atspaus-dint visas eiles, nuo kurių gal-voj sukasi...

×××

Vienam "darbininkiškam" laik-rašty skaitau apgarsinime toki akušerkos pranešimą:

"Uždyk duodu rodą visokiose ligose moterims ir merginoms." Tai jau aršiau negu stebuklingas daktaras...

×××

Tai gal Dievulis, be paliovos verkia dėl tos žmogžudisios ka-rės Europoj... Kitaip tokios lie-tingos šių metų vasaros negali išaiskinti.

×××

"Ateity" rašoma vietinėse So. Bostono žiniuose:

Gerb. kompozitorius M. Pe-drauskas šiomis dienomis pa-baigė planą naujai operetėi "Girių Karalius." Šioj opere-tėj aktorai bus pasirėdę žve-rių kailiais ir dainuos savo ari-jas keturakojų išvaizdą. Aktorių netruks: monkių ir ne-raguotų sutvėrimų tarp lietuvių, rodos, netruksa.

×××

O čia, va, "Vienybė Lietu-vininkų" dar geresnis "dziokeris" apie tą pačią operą:

"Veikiantieji operetėje busi-girių žvėrys ir t. t. Autorius mano, kad šis veiklas mūsų scenai labai tiksias." Džyzus Kraist! Dairykis ar tik ir pats neturi uodegos!

Jurgis Spurgis.

VIETINIS ŽINIOS.

Sim. Daukanto Draugijos su-sirinkimas. Rugpjūčio 1 d. Si-mano Daukanto Dr-jos turėjo sa-vo mėnesinį susirinkimą A. Lie-kio svetainėje, prie saliuo.

Viršminėta draugija jau senai vis rengiasi išsikelti iš karčiam-nės svetainės, bet, deja, vis ne-sutaria. Dauguma narių mato-mai yra prisirūs prie karčiam-os. Pusmetiniam susirinkime liepos mėn., kurin buvo per at-virtus sukvieista visi nariai svar-bių reikalų apsparsvystumui, buvo nubalsuota išsikelti į patogesnę vietą-svetainę. Išrinkta buvo ir komisija, kuri, apžiūrėjusi kelias vietas, atrado "Mildos" svetainę atsakančiausia. Bet valdyba su-silaikė iki sekamo susirinkimo, neiškėlus knygyno į naująją vie-tą. Šiame susirinkime vėl pa-ėmė virš salininko šalininkai, ir jau kartą padarytasai nutari-mas išsikelti atmainyta. Čia, girdi, gauname dykai, o išsikė-lis reiks mokėti net po \$5.00 už mitingą. Šiojo nusprendimo per-maina galėjo įvykti, pasidėkojant pirmininkui, kuris leido sulau-žyti pereinio pusmetinio susirinkimo nutarimą.

Butų laikas, kad gerb. Sim. Daukanto Dr-jos nariai susi-prastų ir neduoty keliems save už valkus laikyti, nes jau du kartų yra perbalsuota, kad išeiti iš karčiaminės svetainės. Dar kad dabartinė svetainė nors būtų atsakanti, ruiminga vieta, tai tiek to, bet vieta yra ankšta ir tamsi, ir joje negali daugiaus tilpti, kaip 100 žmonių, o kedžių yra

nedaugiaus kaip 50, ačiū kam ki-ti suėję turi stoti buti. Kas per malonumas tokioje vietoje kam-tytis? Argi jau S. D. Dr-jai taip žemai nupuolė?

S. Daukanto Dr-jos Narys.

Iš TMD. kuopų veikimo. Gal buti, kad darbščiausia TMD. kuopa bene bus 28-ta kuopa ant West Sidės.

Kada visos Chicago's TMD. kp. snuduriuoja, tai šioji kuopa smarkiai darbuojasi net ir va-saros karščiuose. Štai liepos 18 dieną per jos pasidarbavimą ta-po surengtas dailus west-sidiečių išvažiavimas. Liepos 28 d. lai-kytame susirinkime kuopa gavo net 8 naujus narius, nežiurint to, kad kitos kuopos giriasi tur-rincios veiklias valdybas. Vie-nok 28-ta kuopa savo darbštume, man rodos, yra visos Chicago's TMD. kuopos toli pralenkusi.

Pereitime susirinkime nutarta sutverti naują TMD. kuopą Brighton Park'e. Šis darbas pa-vesta agitatyviškam komitetui, kuris susideda iš sekančių na-rių: B. Lenkauskas, M. Duda, Mickevičius, B. Žilvičiūtė, A. Ul-kiūtė ir K. Burduliūtė.

Iš 28-tos kuopos tikimasi di-delio veiklumo, ateinantį sezoną, nes ypatos, stovincios tos kuopos priekyje, jau yra žinomos savo darbštumu.

Ar nebūtų gerai, kad ir kitos Chicago's TMD. kuopos imtų iš 28-tos kuopos pavyzdį ir pradėtų darbuotis apšviėtos labui?

Ar negalima atgaivinti to se-nai sutvėrtojo TMD. kuopų ap-skricio Chicagoj? *Reporteris.*

"Dramos" piknikas. Ši nedė-lidienį, rugpjūčio 8 d., "Dra-mos" draugijos nariai turės sei-mynišką pikniką Jefferson miš-kuose. Pikniko dalyvais bus tik-tai "Dramos" nariai ir šiųjų pa-kviestieji svečiai.

Trijų draugijų piknikas. Ši ne-dėlidienį rugpjūčio 8 d., Tėvynės Myletojų Lietuvos Draugystė, Sv. Augustino Vyskupo Dr-stė ir SLA. 182-ria pr. suvienytomis įjėgomis rengia pikniką A. Vasi-lausko darže, 8132 Vincenes av. Šios tris draugijos yra pasižy-mėjusios savo veiklumu tarp En-gelwood'o lietuvių. Jos daug nu-veikė naudai mūsų brolių, nu-kentėjusių nuo karės Lietuvoje. Šio pikniko pelnas taigpi yra ski-riamas tam pačiam nukentėju-siųjų šelpimo tikslui. Tikimasi, kad lietuviiai, visuomet supratę šių draugijų veikimą ir rėmę jų tikslą, savo skaitlingu atsilanky-mu piknikan parodys priėjantos ir šį kart

Už valandėlės jisai sugrįžo redakcijon, norėdamas pataisyti apgarsinimą, ir rado ofis tik vaiką.
— O kur daugiau žmonių?—
Jis paklausė vaiko.
— Išėjo šunį įjėskot,—vaikas atsakė.

ŠIADIEN DAR NE.

Vestuvėse tikrasis brolis patėmijo, kad vienas jaunas vaikas buvo labai nesmagus, kasžin ko nusiėmė. Jis panorėjo tą vaiką nubovyt, supažindint su visais vestuviniškais.

— Ko liudi, prieteliau, ar apsisveikina su svečiais, ar pabučiavai jaunąją?

— Šiadien dar ne.—Svečias atsakė.

JIS NEZINOJO, KENO KĖPURĖ.

Tulas profesorius dalyvavo dielėse vaišėse, kur buvo keletas šimtų ypatų. Jis patėmijo, kad juodveidis tarnas, priimdamas svečių drabužius, neduoda jokio ženklelio.

— Tas tarnas visus drabužius sumaišys, nes jis nežino, keno kas yra,—profesorius pasakė gospodriui.

— Tame dalyke, gerbiama, tai jis daro stebuklus, niekados neapsirinka.

Profesorius ėjo namon, ir juodveidis jam padavė jo kėpurę.

— Ką tu žinai, kad ji mano?—profesorius paklausė.

— Aš nežinau, keno ji yra.

— Tai kam tu ją man duodi, kad nežinai?

— Kad profesorius man ją padavė.

ISLOSE ŠUNĮ.

Vaikų burys, apstojes suvargusių šunelį, šnekęs. Kunigas, pro šalį eidamas, paklausė:

— Ką jūs čia veikiate, vaikučiai?

— Kuris pasakys didesnį melą—laimės šunį—vienas atsiliepė.

— Maño vaikeliai, kada aš buvau jūsų metų, aš nei nemislinau neteisrybių sakyt.

— Išlošiai!—visi vaikai kartu suriko.

— Dabar tas šuo tamstos, kunigėli.

NEDARO SKIRTUMO.

Vidurmiestyje, kur daug gatvėkarių sueina ir į visas puses išėina, tula farmerka laukė karo. Ji norėjo važiuoti į vakaruose buvusias kapines, bet nežinojo, kurį karą reikia imti. Ji priejo prie vieno dailiai apsidėdusio vyro ir stukteltėjo kumščia jam pašonėn. Tas greit pasitraukė į šalį. Ji tą patį pakartojo ir paklausė:

— Ar aš galiu tuom karu važiuoti į kapines.

— Kurium nori, man vistic, tik nebadyk šonų.

REDAKCIJOS AYSAKYMAI.

p. Utkininkas (Seattle, Wash.). Mums rodo, kad iš to sumanymo vargu kas galėtų išėiti. Nedėšime.
p. S. R—la (Amsterdam, N. Y.). Labai malonu, kad galėtote sunaudoti.
p. Jaunutis (Amsterdam, N. Y.). Talpinaame sutrumpinę.
p. A. Girelis (Argentina). "Atbalas Kastoniui" netinka. Netilps.
p. Žiogas (So. Omaha, Neb.). Apie tai telpa ankščiau prislėsta žinutė. Sulaukime, galėtume grąžinti.
p. A. J—s (Mason City, Ia.). Tilps sekandame numeryje.
p. A. Z—us (Manchester, N. H.). Tilps sekandame numeryje.

Apgarsinimai.

NEGALĖJO VALGYTI.

Kartais netikėta suirūtė mus apgali ir padaro netinkamiaus dirbt, nei valgyt. Musų pajėgos greit pranyksta. Mr. Bol. Steltonis šiaip mums apie tai parašė: "Sirdingiausias ačiū už Tamstų vaistus, kurie atitaisė mano sveikatą. Aš negalėjau nei dirbt, nei valgyt, bet kaip greit aš pradėjau vartoti Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirą, mano apetitas sugrįžo ir su juo mano pajėgos. Prieš tai aš niekuomet netikėjau, kad Tamstų vaistai turi tokią gydymo jėgą, bet dabar aš tame esu persitikręs. Bol. Steltonis, Peacock, Mich." Daugelis žmonių abejojo apie musų tvirtinimus kaslink Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirą, kol jie patis neišmėgino. Tai yra puičiausia sūtaisa viduriams ir pilvui, ypatingai atsitikimuose užkietėjimo vidurių ir iš to kylančios komplikacijose, nūždytame apetito ir išputime vidurių. Kaina \$1.00. Aptiekose. Jos. Triner, Manufacturer, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Triner's Liniment'as prašina skausmus raumenyse, sunariuose, sutinimuose, reumatizme ir neuralgijoj. Kaina 25c. ir 50c.; per krasą 35c. ir 60c.

DRAUGIJŲ REIKALAI

PENKTAS IŠKILMINGAS PIKNIKAS
Parengė Lietuvių Politškas ir Pašelpos Klubas, atsibus ned. rugpjūčio (Aug.) 8 d., 1915 m. G. M. Chernaucko darže, Lyons, Ill. Įžanga 25c. porai.

Kviečiame visus lietuvius ir lietuaites atsilankyti į tą mūsų pikniką, kur gries pulki muzika visokius lietuviškus šokius iki vėlam nakties laikui.
Pasarga: Imkite 22-rus karus iki Ogden ave., Ogden ave. karais iki 48-tos, kur gausite Lyons karus, kurie davė iki daržo.

DES MOINES, IOWA.
Gegužio 1 dieną 1915 metų likosi užmūstas per nežinomas ypatas Stanislavos Dapkus, West Frankford, Ill., kuris buvo sėdintis L. Ukės Dr. Stės Des Moines, Iowa. Po jo atsisakė tulas A. J. Sprindziūnas, kuris reikalauja vėlonio paliktą turtą ir sąkol esąs įgallotas per vėlonio gimines išleisti iki visokių įstaigų vėlonio turtą ir perduoti jo giminėms.

Talpgal p. Sprindziūnas prisituntė ir valdišką palidijimą, jog jis tikrai yra paskirtas per vėlonio gimines atsto vauti jo turtą.

Ponas Sprindziūnas praneša, kad vėlonis buvęs vedusiu, bet paėmęs valdišką persikirimą jau metal atgal ir to persikirimą aktus turis p. Sprindziūnas.

Tai musų Dr. ja tuomi negali užstikėti, nes ji nieko nežino kaslink jo persikirimą—gal tas yra netiesa ir potam vėlonio moteris gali įjėskoti jo turtą. Ir talpgal musų Dr. ja nežino, kokie tie giminės, kelintos kartos. Musų Dr. Stės įstatai rašo:

Jeigu sėnarys numirtų neturėdamas čia jokių giminių, tai likusius posmeritėms pinigų turi nuslūsti į Lietuvą tėvams, broliams, arba seserims, jeigu vedęs, tai pačiai ir vaikams, o tolimesniems nesūnė. Tai reikiška, jeigu vėlonio giminės yra tolimi, tai mes negalim p. Sprindziūnui išmokėti tuos pinigus, kurie atliko nuo palidijimo vėlonio kuno.

Užtai mes atsisaukiame per lietuviškus laikraščius, ar ne atsilieps jo moteris, jeigu neturi valdiško persikirimą, arba pirmos kartos gimines, Suvienyose Valstijose gyvenanti, arba kad kas priduo vėlonio tėvų, arba giminių iš seno krajaus antrąs.

Kaslink vėlonio reikalų kreipkitės sekandiu antrašu C. Shilling, Box 92, E. D. M. Sta., Des Moines, Iowa.

Dėl patvirtinimo šio atsisaukimo pasirašom Dr. Stės viršininkai:

C. Shilling,
Speciališkas Komitetas,
A. Gallius,
Dr. Stės pirmininkas,
W. Baranaukas,
Turtų raštininkas,
P. Rakiel,
Protokolų raštininkas.

VALDYK UKĖ ARKANSASE AR LOUISIANOJE.

Mažas mokeskis nupirks Tamstai gerą 40 akry ukę ant iškirtytų miškų žemių. Daug Europoje gimusių žmonių tapo turtingais ant žemių Arkansas ir Louisianos valstijose. Tamstai gali padaryti tą patį. Neprigulmystė atėjo pas slavus, čekus, lenkus, lietuvius ir kitus žmonis, ant šitų žemių kolonijose apsigyvenusius. Reikalaukite šiądieną pilnų nurodymų ir prekių. L. M. Allen, P. T. M. Rock Island Lines, Room 718 La Salle Station, Chicago. (3)

Reikalavimai.

Reikalingas partneris į salūno biznį. Salūnas yra ant gero kampo miesto Chicago Heights; biznis yra geras ir nuo senai išdirbtas. Buves partneris, turi išvažiuoti užimti vietą po mirusio savo tėvo ant farmos; todėl jo vieton pajėškau kito partnerio, arba galima jam parduoti visą biznį. Joseph Rodowick, 1501 Wentworth ave., Chicago Heights, Ill.

Reikalaujam žmonių su mažu kapitalu pirkimui žemės. Turėdamas \$100, gali pirkti 40 akry derlingos žemės ir tuojau gaut darbo lentų plovyklę. Darbas atsakantis, gera mokeskis. Didelis listas išdirbtų farmų dovanai. Dėl platesnių žinių kreipkitės pas:

Chas. Zekas & Co.,
127 N. Dearborn st., Room 808,
Chicago, Ill.

Reikalingas partneris į hotelio biznį. Vistic—buty vedęs ar nevedęs. Gali atsisaukti, kad tokiam biznyje nebuves, bile tik teisingas vyras. Biznis gerai elna ir galima tapti turtingu. Aš vienas negaliu visko atsakant, čia prižiūrėti, tai užtai įjėškau partnerio.
J. Bernotas,
1123 W. Madison st., Waldo Hotel,
Chicago, Ill.

SU PILVO SKAUDEJIMU -

Re abejo, nuo senai ieškotai palengvėjimo. Nesiduk suvedžioti. Nedaryk bandymų. Vartok

SEVERA'S BALSM OF LIFE

[SEVEROS GYVASTIES BALSAMAS]

ir umai pajusi jo sveikinančią ir stiprinančią veikmę. Jisai ypač rekomenduojama gydymui nerviškumo, dyspepsijos, nuolatinio sukietėjimo, laikinio drugio ir sustingusių jaknų. Senstantieji, seni ir silpni žmonės ras jį labai geru.

Kaina 75c.

Odos sveikumas daug priguli nuo miltų gerumo. Mes patariame vartoti

SEVERA'S MEDICATED SKIN SOAP

[Severos Gydanis Odinis Muilas]

dėl kasdieninio vartojimo, prausiantis, maudantis, galva trenkant.

Kaina 25c.

Visi aptiekininkai parduoda Severa's Preparations (Severos gyduoles). Žiurek, kad būtų Severos. Jei savo apylinkė negalėsi jų gauti, tai rašyk tiesiog

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

Draugijų Atydai.

Baliamas
Bankietams
Šokiams
Prakalboms
Mitingams
Veselijoms

Puikiausiomis ir Parankiausiomis
Yra Dvi Naujos

MILDOS SALES

Sios dvi salės yra Mildos Teatro name. Viena ant antro augšto talpina 300 ypatų. Joje amerikoniškos draugijos laiko savo mitingus ir bankietus.

Kita ant trečio augšto talpina 400 ypatų. Sioje atsibuvo didesni baliai, bankietai ir šokiai.

Didesniem baliam, ant kurių laukiama skaitlingesnės publikos, yra parsamdomos abidvi salės. Tada žemesnėje salėje buva gėrimams baras ir stalai svečiam pasėdėti, smagiai ir ramiai su savo draugais pasikalbėti, išsigerti ir pasivalgyt, o augštesnėje salėje prie geros muzikos smagiai pasisotki.

Kainos Parsamdymui Sekančios:

VIENA SALE.	Šokioms Dienom	Sabatomis ir Šventom Dienom
Paprastiam šokiui (baliam)	\$10.00	\$15.00
Baliam su programu, nevartojant gėrimų	14.00	20.00
Baliam be programu, gėrimus vartojant	15.00	25.00
Baliam su programu ir gėrimus vartojant	20.00	30.00

ABIDVI SALES VIENAM BALIUI.
Baliam be programu, gėrimus vartojant .. 25.00 45.00
Baliam su programu ir gėrimus vartojant .. 30.00 50.00
Draugijų reguliariškiem mitingam .. 5.00
Kitokiems susirinkimams kainos pagal sutartį. Jei reikia, gali turėti kulinį viršininką, torielkas, pelius, šaukštus, staltieses ir t. t. už primokėtiną \$5.00 extra.

Parsamdymui kreipkitės pas salės savininką:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted St. Phone Drover 700

Reikalingas—vyras, kuris norėtų vakarais užsidirbt pinigų. Neatitaukdamas jo nuo jo kasdieninio darbo, mes išmokinsime, kaip galima lengvai uždirbt pinigų tarp savo draugų ir pažįstamų. Jeigu Tamsta nori pagerinti savo buvį ir nori žengti pirmyn šioje pasaulėje, tai rašyk pas mus, o mes prisisiūsim pilną išaškinimą. Patyrimai nereikalingi. Mes Tamstą išmokinsime visko ir tas nieko nekąstuos.
Manager,
154 W. Randolph st.
Chicago, Ill.
Room 35,

Pajėškau savo svogero Petro As-trausko, Roko sunaus iš Kiaukų kaimo, šilelės parap, Kauno gub. Turu svarbų reikalą, meldžiu atsisaukti adresu:
J. Kazlauskas,
R. R. 24, Box 35, La Salle, Ill.

Pajėškau savo pažįstamos Marijonos Jončaitės, du metal Ameriko, yra prie tėvų ant farmų; paėina iš Girdišės parap. Kas apie ją, ar jos tėvus žino, meldžiu pranešti adresu:
Izidorius Martinus,
1212 So. 51st ave., Cicero, Ill.

Pajėškau savo svogero Nikodemą Maurico, ir Valnotos miestelio ir svogerkos Petronelės Maziliauskaitės iš Buikiškių kaimo, abu Aleksandrovskos vol., Raseinių pav., Kauno gub. Rodosi, kad gyvena Chicago, Ill. Jie patys, ar kas juos žino, meldžiu atsisaukti adresu:
Augustinas Grublis,
789 Bank st., Waterbury, Conn.

Pajėškau savo pusbroliu Motiejus ir Petro žavuškiu; jie paėina iš Suvalkų gub., Glų parap., Rudos kaimo. Gyvena Ameriko—Motiejus 10 metų, Petras 8 m. Turų pas juos svarbų reikalą. Jie patys, ar kas kitas, meldžiu atsisaukti sekandiu adresu:
Juozapas Vencius,
90 Union st., Dykehead Shotts, Lanarkshire, Scotland.

Pajėškau savo pažįstamos Marijonos Jončaitės, du metal Ameriko, yra prie tėvų ant farmų; paėina iš Girdišės parap. Kas apie ją, ar jos tėvus žino, meldžiu pranešti adresu:
Izidorius Martinus,
1212 So. 51st ave., Cicero, Ill.

Pajėškau savo pažįstamos Marijonos Jončaitės, du metal Ameriko, yra prie tėvų ant farmų; paėina iš Girdišės parap. Kas apie ją, ar jos tėvus žino, meldžiu pranešti adresu:
Izidorius Martinus,
1212 So. 51st ave., Cicero, Ill.

Pajėškau savo pažįstamos Marijonos Jončaitės, du metal Ameriko, yra prie tėvų ant farmų; paėina iš Girdišės parap. Kas apie ją, ar jos tėvus žino, meldžiu pranešti adresu:
Izidorius Martinus,
1212 So. 51st ave., Cicero, Ill.

Pajėškau savo pažįstamos Marijonos Jončaitės, du metal Ameriko, yra prie tėvų ant farmų; paėina iš Girdišės parap. Kas apie ją, ar jos tėvus žino, meldžiu pranešti adresu:
Izidorius Martinus,
1212 So. 51st ave., Cicero, Ill.

Pajėškau savo pažįstamos Marijonos Jončaitės, du metal Ameriko, yra prie tėvų ant farmų; paėina iš Girdišės parap. Kas apie ją, ar jos tėvus žino, meldžiu pranešti adresu:
Izidorius Martinus,
1212 So. 51st ave., Cicero, Ill.

Pajėškau savo pažįstamos Marijonos Jončaitės, du metal Ameriko, yra prie tėvų ant farmų; paėina iš Girdišės parap. Kas apie ją, ar jos tėvus žino, meldžiu pranešti adresu:
Izidorius Martinus,
1212 So. 51st ave., Cicero, Ill.

Pajėškau savo pažįstamos Marijonos Jončaitės, du metal Ameriko, yra prie tėvų ant farmų; paėina iš Girdišės parap. Kas apie ją, ar jos tėvus žino, meldžiu pranešti adresu:
Izidorius Martinus,
1212 So. 51st ave., Cicero, Ill.

Pajėškau savo pažįstamos Marijonos Jončaitės, du metal Ameriko, yra prie tėvų ant farmų; paėina iš Girdišės parap. Kas apie ją, ar jos tėvus žino, meldžiu pranešti adresu:
Izidorius Martinus,
1212 So. 51st ave., Cicero, Ill.

Pajėškau savo pažįstamos Marijonos Jončaitės, du metal Ameriko, yra prie tėvų ant farmų; paėina iš Girdišės parap. Kas apie ją, ar jos tėvus žino, meldžiu pranešti adresu:
Izidorius Martinus,
1212 So. 51st ave., Cicero, Ill.

Geri Laikai Vėl Ateina.

Prie Republikoniškos Administracijos, per 12 metų, Amerikoje buvo geri laikai. Bizniai plėtojosi, fabrikai užė, visi darbininkai dirbo ir kiekvienas uždirbo gerus pinigus.

Bet Demokratai, paėmę valdžią į savo rankas, nualino tuos gerus laikus. Tūkstančius fabrikų, geležinkelį ir kitokių biznių privarė prie bankruto. Fabrikai visur apistojo, šintai tūkstančių žmonių liko be darbo, namų ir lotų kainos nupuolė, žmonės apistojo statyti ir pirkti namus, viskas užmigo ir daugumą Amerikos gyventojų badas prispaudė, o prasidėjusi Europos karė dar didesnį apsitostimą čia padarė.

Bet nėra to blogo, kad neišeitų ant gero. Besitęsiant karė, Europa pritruko ginklų, mašinų, trokų, karų, drapanų ir duonos, o tą viską galima gauti Amerikoje. Ir štai dabar jau pradeda ateiti iš Europos milijoniniai užsakymai ant amunicijos, automobilių, trokų, karų, drapanų ir visko, ko tik kariaujantiems reikalinga, ir jau diduma fabrikų dirba dieną ir naktį, kad suspėti tuos užsakymus išpildyti, ir tų užsakymų kasdien ateina vis daugiau taip, kad Amerikoje visi fabrikai vėl eis, kaip Republikonų laikuose ėjo. O ateinantį metų bus rinkimai naujo Amerikos prezidento, ką galima užtikrinti, kad Republikonas bus išrinktas, nes jau žmonės Demokrataų valdžia giliai inkirėjo. Taigi Amerikoje vėl bus geri laikai, ir gal dar geresni kaip kada nors buvo.

Todėl dabar prisirengime, kad atėjus geresniems laikams galėtume iš jų pasinaudoti.

Atminkite, kad laikams pagėrėjus, pakils kainos geresnių biznio properčių. Todėl dabar, kol yra žemos kainos, užpirkite sau propertes geresnės biznio vietose, nes laikams pagėrėjus jų kainos pasidėjos.

Geriausią biznio vietą yra Halsted St. tarp 31-mos ir 34-tos gatvių. Kainos properčių čia dar yra labai pigios. Lotą čia dar galima pirkti už \$3,000, gerą namą su štoru dar galima pirkti už \$7,000. Antai ant Ashland ave. tarp 43-čios ir 46-tos, kur yra daug prastesnės biznio vietos, moka už lotus ir namus du syk daugiau kaip čia. O Halsted St. yra daug geresnės biznio vietos už Ashland ave. Koznas tą mato. Todėl atminkite, kad ir čia kainos greitai pakils, ir kas dabar spės nusipirkti, netrukus gaus dvigubus pinigus.

Mes turime čia pardavimui keletą gerų biznio namų ir lotų, ir parduodame ant taip lengvų išmokėčių, kaip niekas kitas visame mieste negali parduoti. Kodėl? Todėl, kad neįsereikalaujame visų pinigų ant sykio, mums rupi, kad šią geriausią biznio vietą lietuviai užgyventų, o ne svetimiečiai.

Sios Properes Visos Yra Ant Halsted St., Tarp 31-mos ir 33-čios. Parsiduoda Labai Lengvomi Išmokėstimi.

Lotas ir medinė 5 rūmų stuba\$3,600
Imokėk \$600, rešta ant lengvų išmokėčių.

Dviejų augstų medinis namas. Pirmas augštas geras storas ir 4 gyvenimui ruimai; antras augštas du pagyvenimai, neša randos \$75.00 per mėnesį, eer mptą \$900.00.\$7,000
Imokėk tik \$1,000, o reštą pati randa išmokės.

Dviejų augstų murinis namas. Pirmas augštas geras storas ir 4 gyvenimui ruimai, antras augštas aštuoni pūkus ruimai. Užpakalyje yra geras tvartas ir angliam sklodas. Kaina\$8,000
Imokėk tik \$1,000, rešta pati randa išmokės.

Didžiausias naujai statytas ant 3 lotų murinis namas, 75 pėdų platus, 135 pėdų ilgas, prirengtas užstatymui antro ir trečio augšto, tinkamas didžiausiam departamentinui štorui. Užima beveik pusę bloko. Kaina\$36,000
Neša randos per mėnesį \$800, per metą \$3,600, tai per 10 metų išrenki savo visus pinigus ir propertes lieka dykal.

Imokėk tik \$8,000, o reštą pati randa išmokės. Šlame name bile dieną bus didžiausias departamentinis storas.

3 augstų naujai pastatytas ant 2 lotų puikias namas, 60 pėdų platus, 115 pėdų ilgas; pirmas augštas storas, antras ir trečias augštas 4 flatai. Kaina...\$48,000
Neša randos per mėnesį \$435.00, per metą \$5,220.00, tai per 10 metų išrenki savo visus pinigus, ir namas lieka dykal.

Imokėk \$10,000, o reštą pati randa išmokės.

Tuštai lotai ant Halsted tarp 31-mos ir 33-čios po ..\$3,000

Atminkite kad šių visų properčių kainos netrukus pasidėjos. Dabar yra laikas jas užpirti kol pigios.

Lotai ir Namai Ant Pašalinių Gatvių.

Lotai ant Racine ave., tarp 33-čios ir 34-tos gatvių po\$ 450

Lotai ant Emerald ave., tarp 30-tos ir 31-mos po ..\$ 700

Vienas lotas ant Throop st. priešais sv. Barbaros lenkų bažnyčios už\$ 800

6 rūmų murinis namas ant Lime st. už\$1,700

Dviejų pagyvenimų murinis namas, ant Lime st. už \$2,000

Dviejų pagyvenimų namas ant Lime st. apacia medžio, viršus muros, už\$1,900

Du namai ant Parnell ave., priešakyje 6 kambarių murinis, užpakalyje 2 augstų, 2 pagyvenimų medinis, neša randos \$40.00 per mėnesį už\$4,200

6 rūmų medinė stubelė ant Parnell ave. tik\$1,000

Du pūkus muriniai namai ant Normal ave., neša randos \$48.00 ant mėnesio, parsiduoda už\$4,000

Ant Wallace st. du lotai, ir dviejų augstų murinis namas, du pagyvenimai, po 4 rūmus kiekvienas už\$3,850

Ant Wallace st. 6 rūmų murinis namas už\$1,800

Ant Emerald ave. arti 32-ros gatvės pūkus 3 augstų, 3 pagyvenimų murinis namas, neša randos \$45.00 ant mėnesio, parsiduoda už\$5,300

Visos šios properės parsiduoda labai lengvomis išlygomis. Dasižinokite

A. Olszewskio Bankoje

3252 So. Halsted St. Chicago

PRINCE ALBERT
tautiskās linksmybēs rukymas
padaro kiekvieną pypkę jums dvigubai gerą, jei jinau yra prikimšta šiuom kvapiu, 'nekandantiu' tabaku. Ištaisais metais bandė, mes išradome procesą, kuris panaikina kandinimą ir džiuvumą. Dabar jūs galite rukyti taip ilgai ir smarkiai, kaip tik tai norite, ir jūsų liežuvis nepasidarys skaustantis—jei jūs laikysitės Prince Albert'o.
Atsiminkite štai ką: joks kitas tabakas negali būti taip geras, kaip Prince Albert, nes joks kitas tabakas negali būti padarytas šiuom stebėtinu patentuotu procesu.
Rukykite Prince Albert'ą susuktuose cigaretuose, ir jūs užmiršite, kad kuomet nors kentėjote nudeginto liežuvio ir išdžiovintos gerklės skausmus.

Pirkite Prince Albert tabaką visur, Tiktaipprašykite švarios raudonos blešinaitės, 10c; "toppy" raudono krepšuko; 5c; ir patogius svarinių ir pusvarinių humidorų.

R. J. REYNOLDS TOBACCO CO.
Winston-Salem, N. C.

Parsiduoda:—Puklausias Locomobile Limosinas, 6 cilindrai, 50 arklių apskos, 7 pavarų, brangiausias darbo geriausias padėjimas, taip kaip naujas. Kaštavo \$6,750, parduoda už \$1,800. Turintis šį automobilį gaus pirmenybę visuose pagrauose, parodose ir t.t.

Taipgi parduoda Welch Detroit 7 pasakierio turintis automobilis gerame padėjime, tvirta masinerija, gali važiuoti kad ir praeisiais keliais. Kaštavo \$3,500, parduoda už \$500. Atsiimkite pas

DR. KULIS,
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telephone Yards 1532.

"DRAUGAS"
Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis "Draugas" sandombinių skaituje yra rimčiausias ir žymiausias Lietuvių laikraštis ir rašytojas. Jame pasidoma daug žinių iš draugų ir visuomenės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svarstomi rimtai ir teisingai.

Prenumerata Amerikoje \$2.00 metais, \$1.00 pusel metų. Kitose šalyse \$3.00 metais, \$1.50 pusel metų.

Pažūrėjimui siunčiame vienas numeris veltui. Adresuokite:

DRAUGAS PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

AR NORI UKĘ PIRKTI?
Jeigu nori ukę pirkti patogioje vietoje ir geros žemės už nužemintą kainą, tai neatbutina greitai rašyk laisvą prašymą plačią paaiškinimą apie žemės Rusk County, Wisconsin, Lietuvių ukininkų kolonijoje. Atsiras:

D. B. Pratapas,
Hawkins, Wis. P. O.

BARGANAS UŽ \$1,800.00.
Imokėk \$500, o likusius ant išmokėjimo. Patį gyvenkite pirmame etape ir imkite randą už antrą etapą. Pulk ant dviejų pagyvenimų medinė stuba. Vienas filatas turi 6 kambarius, o kitas filatas turi 4 kambarius. Gražus, ilgas lotas ant 38-tos gat. tarp Halsted ir Auburn av. Olzawosko Bankas.

MOKYKIS BARBERYSTĖS.
Mūsų išmokiname šio longvo, švaraus ir greitai išmokamo amato į kolas trumpas savaites; geriausi įrenginiai; ekspert mokytojas; franklin su teikiama; darbas kiekvienam žmogui; atleikite pamatyti mūsų arba rašykite užduką gauti informaciją.

BURKE BARBER SCHOOL,
610 W. Madison St., Chicago, Ill.

PILNAI DARBO VISIEMS.
Kodėl esate nenaudingi, jeigu su mažais iškačiais gali išmokyti gerą amatą; kur tik tinka ten gali darba turėti ir būti pats ant savęs ponu. Išmokę barzdukystės, busi liuosas visos pasaulio. Rašykite—gausite visas smulkmenas dovanai. Nossokoffo Barber, Hairdressing ir Manicuring Mokykla, 1202 Penn ave, Pittsburg, Pa. Seniausi ir atsakančiausi mokykla apilinkėje. Pasiklausk žinančių.

Mūsų duodame visokius darbus jų įsiekiantiems.

Vėsliausia vieta Chicagoje Tai
MILDA-TEATRAS
3138-42 So. Halsted St.
Todel į Milda Teatrą ir daugiausiai žmonių atsilanko, kad čia ir karščiausioje dienoje yra vėsa. Milda Teatras turi geriausią ventilaciją sistemą, kurios pripildo jį šviežiu oru kas minutą.

Ir da Todėl
Į Milda Teatrą daug žmonių atsilanko, kad čia už 5c matyti gražią Teatrą, kaip vėsinantys už 50c.

Kainos šiokioms dienoms 5c ant balkono, 10c žemai.
Subatom ir nedėlioms 10c balkonas, 15c žemai.

Prasideda 7 valanda kas vakaras Subatom ir nedėlioms 2 val. po pietų. Jei nori linksmiai praleisti vakandą lino so laiko ir atsivėdinti vasaros karščiuose, tai ateik į

MILDOS-TEATRA.

PINIGAI
Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai
Persiunčia Pinigus į Lietuvą-Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda šifkortes

A. OLSZEWSKIO BANKA
3252 South Halsted St. CHICAGO, ILL.

Naujas Savaitinis Laikraštis "ATEITIS"
"Ateitis" yra bepartijinis laikraštis, tarnaujantis jaunimo ir kultūros reikloms. Tarpina daugybę įvairiausių žinių. Didelio formato, 8 pusl. Kaina tik \$1.50 metais, o 85c pusel metų.

"Ateitis" išleidinėja bendrovė, inkorporuota ant \$25,000. Dabar laikas užrašyti "Ateiti". Reikalaukite vieno numerio pažūrėjimui užduką.

Adresuokite taip:

"ATEITIS"
366 W. Broadway, SO. BOSTON, MASS.

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE
S. L. A.
Visi lietuviai rašykite prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. i mėnesį, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 į savaitę pašalpos ligoje.

Reikalaudami informacijų, kreipkitės šiuo adresu:
A. B. STRIMATTIS, S.L.A. Sekr.
307 W. 30th St., New York City.

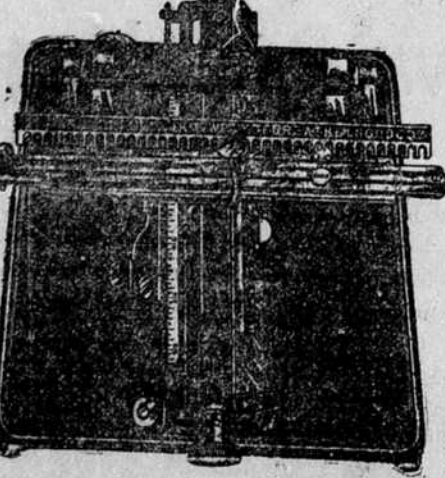
Dabar Jau Galima
Atvažiuoti iš Lietuvos ir į Lietuvą.

Šifkortes atvažiuoti iš Archangelsko į Chicago kaštuoja \$71.00
Išvažiuoti iš Chicago į Petrogradą (Peterburgą) \$64.60
Kelionė ima tik 13 dienų per vandenį.

Šifkortes ir pasportus gausite

A. Olszewskio Bankoje
3252 So. Halsted St. Chicago.

Rašomos Mašinos.

Pigiausios ir geriausios rašomos mašinos (typewriters) "New American" už \$10.00.

Jeigu nori turėti drąsą, pigią ir gerą rašomąją mašiną, tai pirk "New American" o ne signalis.

"New American" rašo taip gražiai, kaip mašina, pirka už \$100. Jos sistema taip paprasta, kad kiekvienas, paėmęs ją į savo rankas, iš pirmo sykiu supranta, kaip su ja rašyti.

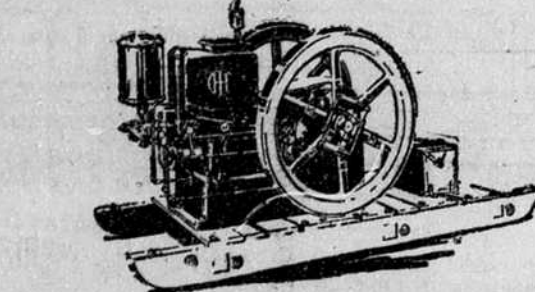
Kataloga rašomųjų mašinų ir visokių knygų prisiunčiame užduką.

Agentams ir perkupčiams, perkant kelias mašinas, duodam gerą nuosimtį.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

International Harvester
Kerosino Inžinai
Mogul--Titan

DABAR yra laikas pirkti International Harvester inžiną. Tai bus vienas iš geriausių pirkinų, kokius kada nors darėte. Užlaikykite jį taip, kaip kiekviena gera mašina privlo but užlaikyma, tad jis ir už daug metų nuo šiandien vis da jums dirbs gerai.

Pamisiykite kiek begalinį darbo valandų už nužados jums ir jūsų šeimynai prie pompatinio, plovimo, tekimo, laistymo, separatoriaus sukimo ir t.t. Kuomet tve pamatysit kiek laiko jums tiks dėl kitokio darbo ir suskaičysit kiek pinigų jis jums suėdys, tai nusistebėsit kad galėjote iškisoti apsielt be jo.

Žinokite idant perkamas inžinas butų International. Tie inžinai ligiai laiko, mažiau kuro reikalauja, yra nepažinūs ir duoda daugiausiai pajėgos. Geriausias materijolas ir padarymas reiskia geriausias inžinas. International Harvester yra daromi visokių stilių ir visokių didumų nuo 1 iki 50 arklių pajėgos. Jie dirba kaip su mažu taip ir su dideliu kuru.

Atsilankykite pas vietinius pardavėjus pristatančius International Harvester inžinus ir išstikite tuos inžinus atydziai. Jei jūs nežinote,—mes galim pasakyti kur jūs galite juos pamatyti. Reikalaukite nuo mūsų įdomių katalogų.

International Harvester mašinos laimėjo trisdešimt tris pirmas dovanas San Francisco, nustatydamos naują pasaulio rekordą.

International Harvester Company of America
CHICAGO (Incorporated) USA
Champion Deering McCormick Milwaukee Osborne Fiat

Teleskopai ir Stereoskopai.

Jei nori savo namuose linksmiai praleisti laiką ir pamatyti svetimų žemių miestus, gražiausius darbus, sodus ir pulkiausias viso svieto vietas, tai nusipirk Teleskopą su stereoskopais (5 serijos, 174 vi sokie paveikslai) už pačią pigiausią kainą—\$3.20.

Vieno Teleskopo kaina 75c, o 5 serijų \$3.45, bet perkant sykiu, parduodam viską už \$3.20.

Katalogą Teleskopų, Stereoskopų ir visokių knygų prisiunčiame užduką.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DIDŽIAUSIS
Amerikoj "LIETUVOS" Knygynas.

"LIETUVOS" IŠLEISTOS KNYGOS:

2116 ZODYNAS Lietuviškai-Angliškai kalbos, 439 pusl.	\$2.00
Kietais audimo apdarais	2.50
2117 ZODYNAS Angliškai-Lietuviškai kalbos, 835 pusl.	3.00
Gražiais "Half Morocco" skuros apdarais.	4.00
2118 ZODYNAS Lietuviškai-Angliškai ir Angliškai-Lietuviškai kalbų vienoje knygoje. Formatas ir apdarai tokie kaip No. 2117. Pust. 1274.	6.00
2119 ZODYNAS. Tas pats kaip No. 2118, tik apdarytas pilnai (Full Morocco) brangia Moroco skura	7.00

4 Alluma ir Kitos Pasakos.	35
95 Gyvenimo Vaidelėliai.	15
126 Iš Gyvenimo Lietuviškų Vėlių bei Vėlinių.	\$1.50
Apdaryta.	\$2.00
167 Karės Lankums.	20
191 Laikrodininko Atminimas.	15
195 Lietuviškos Pasakos įvairios. Dalis I.	\$1.00
Apdaryta.	\$1.25
196 Lietuviškos Pasakos įvairios. Dalis II.	\$1.25
Apdaryta.	\$1.50
197 Lietuviškos Pasakos įvairios. Dalis III.	\$1.25
Apdaryta.	\$1.50
198 Lietuviškos Pasakos įvairios. Dalis IV.	\$1.25
Apdaryta.	\$1.50
216 Makaro Sapnas. Apsaka.	15
220 Maxim Gorkij. Pasakojimai.	25
245 Namelis ant Volgos.	20
246 Nakvynė.	10
265 Oltipus. Pasaka.	25
276 Pagal Istatymus.	40
286 Pasaka apie Kantrį Aleną.	20
287 Pasaka apie Adomą ir Jevą.	10
298 Ponas ir Bernas.	15
305 Pragaro Atgijimas.	10
325 Raistas—The Jungle. 85c. Apdaryta.	\$1.15
327 Revoliucijos žmonės.	20
330 Rymas. Romanas. \$1.25. Apdaryta.	\$1.50
340 Sappal, pasakaitės.	30
343 Sidabrinis Kryželis.	45
351 Simukas ir Magdūtė.	10
409 žmogus Nepliuskis.	10
485 Pamokslai Išminties ir Telysės.	40
496 Robinsonas Kruzjus. Morališka Pasaka.	20
600 Akis už Akį, Dantis už Dantį.	10
642 Consilium Facultatis.	15
656 Deklamatorius.	50
657 Dėdė Atvėlavo.	20
658 Draugas, drama.	10
679 Geriausis Vėliaus Nagu Niekad.	15
683 Gumintai Batai. II. Nuo Ausies Lig Ausies.	10
722 Jonukas ir Marytė.	10
737 Katritės Gintarai.	15
743 Kunigo Gramulos Raštiniočioje.	10
760 Lizdas Naminio Liuto.	15
761 Linksmos Dienos.	10
771 Medicinos Daktaras, komedija.	20
773 Mėgla. Komedija.	10
774 Mindaugas, Lietuvos Karalius.	25
775 Milonai Vandeny.	10
787 Nastutė, 2 veiksmų Drama.	15
827 Perskyrų Telsėjas, komedija.	10
828 Pietro Caruso.	10
830 Perskyrų Komedija.	20
831 Pinigų Nė. Sceniskaas Vaidelėlis.	10
832 Pirmi žingsniai.	20
837 Pono Feliso Atsilankymas, komedija.	15
840 Prieš Vėją Nepapusi.	20
867 Sulyg Naujausios Mados.	10
869 Šalputris. Komedija.	10
871 Šiaurės Karžygiai.	25
908 Vyrų Vergija, komedija.	20
920 Žilė Galvon—Vėlinės Vuodegon.	10
922 žmonės. Drama.	15
976 Elėmis ir Proza.	25
986 Girtuoklių Gadzinkos.	10
987 Gyvybė.	15
1014 Keplos Kančios.	10
1069 Pirmieji žiedai. Elėis.	10
1080 Revoliucijos Dainos.	15
1144 Akyvi apsiirėškimai Sviete.	25
1145 Aple žemę ir kitus Svietus, Jų Buvi ir Pabaiga.	75
1149 Apsireikimai Atmosferoj arba Meteorologija.	\$1.00
Apdaryta.	75
1161 Biologija arba Mokslas apie Gyvus Daiktus.	\$1.00
1182 Dvi Kelios į Toliną šisurs.	40
1190 Gamtos Istorija. 50c. Apdaryta.	20

BREVIORELIAI.

2912 Breviorėliai.	30
2914 " "	70
2916 " "	90
2918 " "	45
2919 " "	60
2920 " "	\$1.00

Taipogi "Lietuvos" Knygynas randasi visokios svetimų spaudų Lietuviškos Knygos, išleistos Amerikoje ir Europoje. Agentams ir perkupčiams duodame gerą nuosimtį.

Reikalaudami Katalogo, kurį prisiunčiame užduką, arba siųsdami užsakymą ir pinigus, adresuokite šitaip:

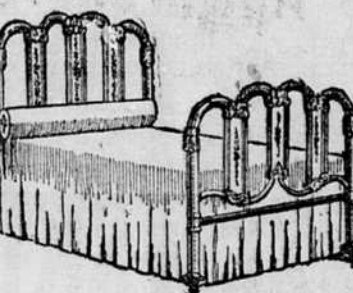
LIETUVA PUBLISHING CO.
A. OLSZEWSKI, Pres.
3252 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!
Mes nesame bankieriai, bet mes gvarantuojame Tamstai suėdymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikams padarome ant orderio naujus slutus nuo \$30.00 iki \$50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo \$25.00 iki \$60.00 ant orderio darytus slutus parduodame po \$5.00 ir brangiau.

Naujas ir truputėlį dėvėtas kelnės nuo \$1.00 ir brangiau. Vairių slūtų \$2.50 iki \$7.50. Skrynios ir valyzai.

S. GORDON,
1415 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.
Storas atdaras kasdieną ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėliomis—iki 6 val. vakare.

Didžiausia Lietuviška Naminių Rakandų (Furniture) Krautuvė Chicagoje.

JAUNŲJŲ ATYDAI.
Norintieji nusipirkti puikius, tvirtus, gražiai padirbtus, naminius rakandus (Furniture) nužeminta kaina, tegul atsilanko į mūsų krautuvę, kur ras didžiausią pasirinkimą visokių namie reikalingų daiktų.

Lovos pirmiau buvo \$12.00 dabar \$ 8.00
Dideli, gražūs stalai pirmu buvo \$24.00, dabar 10.00
Puikūs virinimui, bei kepimui gazu pečiai 9.00
Geras anglinis ar medžiamaus pečius 25.00
ir daugybė visokių namuose reikalingų rakandų, taip pat labai pigiomis kainomis.

Nepamirškite kad dar turime užsilikusių ledaunių (Ice Box) ir kudukiams vežimėlių (Baby Carriage), kuriuos dabar parduodame labai pigiai.

Atkreipkite atyda, kad pirkdami pas savuosius pakeliate lietuvišką pramonę ir abelną gerbuvį visų lietuvių.

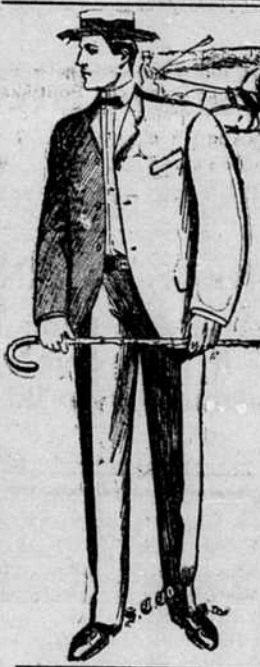
Patėmijame, kad pirkdami pas mus nebusite nuskriausti arba apgauti; mūsų tavorai yra atsakanti ir visuomet bus jumi sąžiniškai tas pats tavoras atvežtas, kurį pasirinksite.

Reikalaujantiems duodame lengvais išmokėjimais.

Krautuvė atidaryta vakarais:
Utarininkais, Ketvergais ir Subatoms.

South Halsted Furniture House
Telephone Drover 700
3224 So. Halsted St. Chicago.

SIUTAI.

Dabar laikas pirkti dailias drapanas, ir pigiai. Dienos yra gražios. Koznam miela išvažiuoti į laukus pasibovinti. Dar mieles yra, jeigu turi gražų siutą išvažiuavimui. Kainos labai žemos, ir kožnas gali nusipirkti.

Siutai \$28, \$26 ir \$25 dabar \$19.75
Taipgi turime daug siutų nuo \$5.00 iki \$20.00

Pašikubink, kolei pasirinkimas dar geras.

Štoras Atdaras
Vakarais
Utarinke, Ketverge, Subatoj, Nedėliomis ligi pietų.

Bridgeport Clothing Co.
3246-3248 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Bell Telephone Company System

Jeigu Tamista Niekuomet Nevartojote "Tolimos Distancijos" —

"Puddingo prirodymas yra jojo valgyme" — Telefono Tarnybos Tolimos Distancijos prirodymas yra jos naudojoe.

Gauti orderius, užbaigti svarbų reikalą, greitai pagriebti proga, kuomet tolis yra paliestas, nėra ištikimesnio arba geriau užganėdinancio tarpininko, kai Bell Telefonas.

Jeigu jūs niekuomet nepriėmėte vartojiman "Tolimos Distancijos" savo bizniui arba asmeniškiesiems reikalams, tai pradėkite dabar. Pamąstykite, kaip jūs galite vartoti šią visos tautos ploto tarnybą savo naudai ir pirmenybei—luomet išbandykite ją prie pirmos progos.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

